Kuurojen Lehti

Tidskrift för Döva

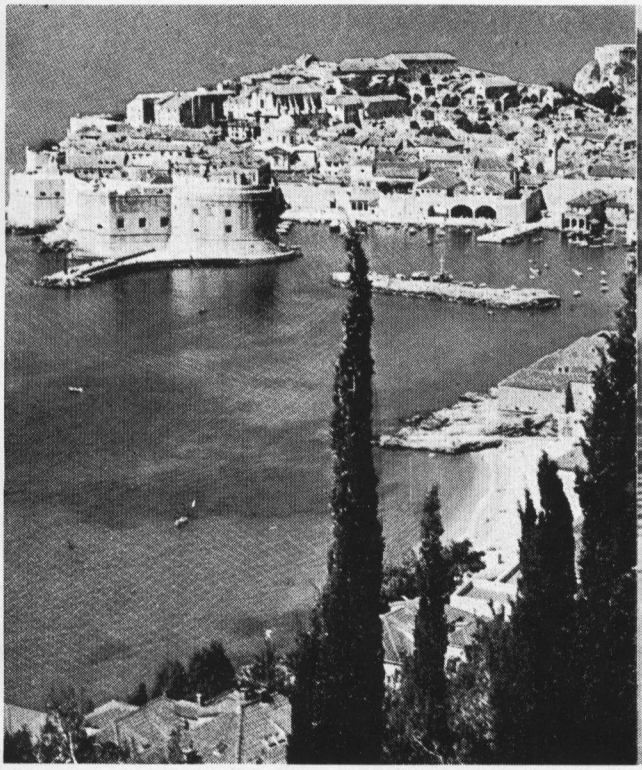

N:o 2 1969

URHO MERONEN

Luojan lintu

Luojan lintu. Tuttu tuiskun, tuulen.
Tuttu monen vieraan pihan.
Monet moitteet, arvostelut kuulen
maassa riidan, vainon, vihan.

Elämältä toivoin paljon hyvää.
Kaiken kauniin luulin löytäväni.
Etsin onnea ja rakkautta syvää,
joka hellin siivin siunaa sydäntäni

Vaan se kaikki oli virvatulta.
Niitä turhaan maailmasta hain.
Ei tyydyttää voi täällä maine, kulta
Kaikki tuo on itsepetos vain.

Mikä sitten? Moni täällä kysyy,
antaa ilon, onnen ihmiselle?
Herran armo, rakkaus iät pysyy,
jos elämänsä antaa Jeesukselle.

Paljon etsin, mutta vähän löysin,
vaikk' luulin löytäväni onnen majan.
Sitoi maailma mun lujin köysin,
kunnes vihdoin löysin Vapahtajan.

Vaikka saisi täällä kaikki hyvät,
silti moni vaivan alla huokaa.
Eivät maailman tään raskaat jyvät
ole Luojan linnun ruokaa.

Ei kohota se voisi pilviin taivaan,
kun ylösnousun hetki kerran lyö.
Ei jäädä tahdo tänne tuskaan, vaivaan.
Se siksi taivaan antimia syö.

Täällä värjyy talven myrskysäillä,
mutta Herra kyllä pitää huolen;
ruokkii taivaan mannajyväsillä,
estää julman vihollisen nuolen.

Ken kotoisin on maasta lämpimästä,
sen kotomaahan aina mieli halaa,
sen sydän itkee usein ikävästä,
ja kyynel poskellensa vierii salaa.

Siipirikko vaikka täällä lienen.
Väärin ymmärretty, yksinäinen.
Turva Jeesuksessa heikon, pienen,
vaikk' oisi alla oksa jäinen.

Kansikuva: Jugoslavia kutsuu. Seuraavat kuurojen Maailmankisat ovat Belgradissa 9—16.8. Monen suomalaisen kuuron kesälomamatka suuntautuu varmasti Jugoslaviaan. Kisoista ja SKUL:n ryhmämatkasta lähemmin urheiluosastossa.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

74 vuosikerta 1969

N:o 2

Julkaisija
Utgivare
Suomen Kuurojen Liitto r.y. — Finlands Dövas Förbund r.f.

Päätoimittaja
Huvudredaktör
Runo Savisaari, Riistapolku 1 C 29, Tapiola, puh. 462 755.

Toimitussihteeri
Red.sekr.
Jarmo Narmala, Lokero 62 Hämeenlinna, puh. 24 289.

Ruotsink. toimittaja
Svenskspr. red.
Rea Stadius
Minna Canthinkatu 1 A 11
Helsinki 25

Toimituskunta
Redaktionskommitté
Aura Ahlbäck, Jaakko Väisälä ja Ragnar Östman.

Toimitus
Expedition
Markkulantie 3, Hämeenlinna. Postiosoite: Lokero 62 Hämeenlinna. Puh. 24 289.

Tilaushinta
Prenumerationspris
1/1 vsk kotimaassa ja Pohjoismaissa 10:—, ulkomaille 12:—. Tilattavissa postitoimistoista.

Kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä edellisen kuukauden 7 päivään mennessä. Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825.

Suomen Kuurojen Liitto r.y.
Liisankatu 27 E 10, Helsinki 17. Puh. 638 154.

Puheenjohtaja
Rak.neuv. Runo Savisaari, Riistapolku 1 C 29, Tapiola, puh. 462 755.

Toiminnanjohtaja:
Agrologi Jaakko Väisälä, Liisankatu 27 E 10, Helsinki 17. Puh. 638 154.

Rahastonhoitaja
Ekonomi Eero Laamanen, Liisankatu 27 E 10, Helsinki 17. Puh. 882 163.

Tarvitaanko kuurojenkonsulentteja

Eräs liittomme pääpyrkimyksiä viimeksi kuluneina vuosina on ollut kuurojenkonsulenttien saaminen palvelemaan ja auttamaan kuuroja elämän moninaisissa vaikeuksissa, jotka johtuvat useimmiten kontaktien saamisen hankaluuksista. On todettava, että monet kuurot tulevat yleensä toimeen ilman apua, mutta useiden kohdalla on kuulevan apu tarpeen esimerkiksi työpaikan saamisessa sekä oikeudellisissa ja kaupallisissa asioissa.

Muissa Pohjoismaissa on kehitys kuluneina vuosikymmeninä mennyt yhä enemmän kuurojenkonsulenttien käyttämiseen. Ruotsi ja Tanska ovat edelläkävijämaita ja nyt on myös Norjassa saatu aikaan huomattavaa parannusta. Myös Itä-Euroopan maissa on valtion taholta järjestetty kuulevien asiantuntijoiden ja tulkkien ohjausta ja apua.

Meillä yritykset ovat jatkuvasti kilpistyneet samaan asiaan, varojen puutteeseen. Asian järjestäminen on jatkuvasti keskeneräinen. Liittomme toimesta on palkattu ikäänkuin kokeeksi yksi konsulentti. On päästy alkuun, mutta ei pidemmälle. Tämäkin on tapahtunut osittain liiton muun toiminnan kustannuksella. Asian tärkeyden vuoksi toimintaa on kuitenkin ylläpidetty siinä toivossa, että valtiovalta toteaisi sen tarpeellisuuden, toistaiseksi turhaan.

Mitkä ovat tähänastiset kokemukset konsulenttien tarpeellisuudesta. Toisin ajoin on ollut työtä liikaa, toisin ajoin taas on tullut tehtäviä nimenomaan Helsingin ulkopuolelta verraten vähän. On jouduttu pohtimaan sitä, onko konsulenttien saaminen todella tarpeen vaatima.

Tähän on ensiksi sanottava, että kuurot luonnollisesti mieluiten kääntyvät samalla paikkakunnalla olevan henkilön puoleen, koska täten on apu yleensä helpommin ja nopeimmin saatavissa, vaikkakin se usein saattaa jäädä keskeneräiseksi tai puutteelliseksi. Lisäksi tuntemattoman henkilön puoleen kääntyminen on usein aroille ihmisille vaikeata.

Toiseksi on todettava, että maassamme on kaikilla suurilla paikkakunnilla seurakuntien palkkaamia kuurojentyöhön erikoistuneita sisaria, jotka ovat omilla paikkakunnillaan suureksi avuksi kuuroille. On esitetty ajatuksia, että tämä riittää. Näin ei kuitenkaan voi olla, sillä on muistettava, että noin puolet maamme kuuroista asuu maaseudulla, joissa seurakuntien tarjoamaa apua ei ole saatavissa. Lisäksi kaikilla kaupunkipaikkakunnillakaan ei ole tulkin apua saatavissa.

Edellä olevan tarkastelun pohjalta ei voi tulla muuhun tulokseen kuin että kuurojenkonsulentit ovat meillä tarpeen samalla tavalla kuin muualla maailmassa. Tämä toiminta olisi samalla saatava tehokkaaksi, jotta kaikki apua tarvitsevat sitä voivat saada. Tämän vuoksi olisi suureksi eduksi, jos konsulenttitoiminta voidaan järjestää vilkkaan yhdistyselämän yhteyteen. Näin konsulentit tulisivat kaikille tutuiksi ja luottamus syntyisi. On kuitenkin todettava, että maamme kuuroista vain noin puolet on kuurojenyhdistysten jäseniä. Tämän

vuoksi olisi konsulenttien oltava runsaasti matkoilla, voidakseen tavoittaa myös maaseudun yksinäisiä, sillä useimmiten juuri he tarvitsevat kipeimmin konsulenttien apua.

Kaikki edellä sanottu koskee työtä aikuisten kuurojen keskuudessa. Tämän lisäksi olisi välttämätöntä antaa kuurojen lasten vanhemmille ohjausta ja neuvoja suhtautumisessa kuuroon pikkulapseen. Erityisryhmät, kuten kuurosokeat tarvitsisivat oman konsulenttinsa, sillä heidän kohdallaan ei suinkaan vielä ole tehty kaikkea mahdollista. Suuren yleisön valistaminen kuuroja koskevissa ongelmissa vaatii lisää voimia.

Kuurojenkonsulentteja tarvitaan maassamme mitä kipeimmin.

Mielisairaiden kuurojen hoito

Liittomme teki vuonna 1965 aloitteen maamme kuurojen mielisairaiden hoidon tehostamiseksi nykyisestään, esittämällä, että lääkintöhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin kuurojen potilaiden keskittämiseksi muutamaan hoitolaitokseen, jolloin olisi mahdollista antaa hoitohenkilökunnalle lisäkoulutusta erityisesti pitäen silmällä kommunikoinnin parantamista kuurojen kanssa, koska nimenomaan tässä on vaikeuksia oikeiden diagnoosien tekemiseen ja tarkoituksenmukaisen hoidon antamiseen. Koska nykyisen lainsäädännön mukaan psykiatrinen hoito tapahtuu kuntainliittojen omistamissa laitoksissa, on nykytilanteen parantaminen osoittautunut vaikeaksi.

Koska mitään ei ole tapahtunut, päätti liittomme hallitus lämmittää asian uudelleen ja lähettää edustajansa tiedustelemaan asiantilan nykyvaihetta. Puheenjohtaja Savisaari, toiminnanjohtaja Väisälä ja konsulentti Anja Poikonen kävivät tammikuun 13 päivänä lääkintöhallituksessa lääkintöneuvos Miettisen puheilla tiedustelemassa asiaa, esittämässä liiton näkökantoja ja jättämässä liiton kirjelmän asiasta liittäen mukaan sisar Anneli Siikasen laatiman tutkimuksen asiassa.

Käydyn keskustelun aikana lääkintöneuvos Miettinen mainitsi ensiksi, että hänellä on kenttätyönsä ajalta omakohtaisia kokemuksia niistä vaikeuksista, joita kuuron potilaan hoidossa esiintyy, sekä myös siitä, että tulkin ilmaantuminen sai huomattavaa parannusta aikaan. Lääkintöneuvos Miettinen totesi, että asian vaikeus on hallinnollista-loudellinen ja arveli, että mahdollisuuksien rajoissa saattaisi olla saada useita kuntainliittoja keskinäiseen yhteistyöhön, jolloin kuurojen potilaiden hoito voitaisiin keskittää kolmeen tai neljään paikkaan.

Neuvotteluissa sovittiin, että liiton toimesta selvitetään ainakin likimääräisesti kuurojen potilaiden nykyinen sijoitus, jonka jälkeen liitto ja lääkintöhallitus yhdessä kääntyvät kuntainliittojen puoleen asiassa.

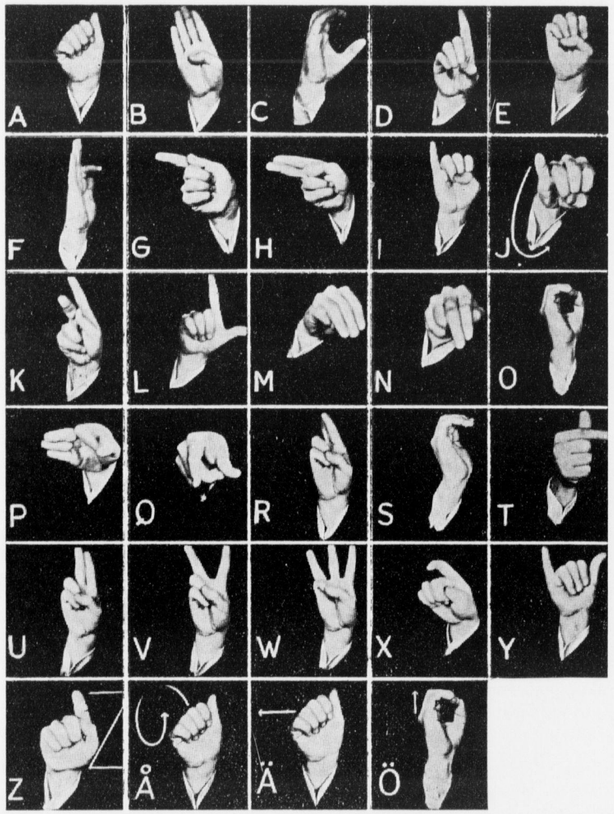

Uudet sormiaakkoset käyttöön

Liiton edustajakokouksessa v. 1964 päätettiin ottaa käyttöön viittomakielitoimikunnan suunnittelemat uudet sormiaakkoset, joiden perustana ovat ranskalais-amerikkalaiset aakkoset. Näiden uusien aakkosten käyttöönotto näyttää juurtuvan perin hitaasti, sillä hyvin vähän näkee niitä käytettävän. Tietysti vanhat merkit tuntuvat tutuilta ja sujuvat vanhasta muistista luontevasti, mutta kyllä niistä on päästävä irti, paristakin tärkeästä syystä.

Eräs syy on se, että vanhoja sormiaakkosia käytetään Suomen lisäksi vain Ruotsissa ja Portugalissa. Muualla maailmassa käytetään edellämainittuja ranskalais-amerikkalaisia aakkosia. Jokaiselle kuurolle on hyötyä ja etua siitä, että hallitsee uudet aakkoset, sillä kuurojen kansainvälinen kanssakäyminen on varsin vilkasta. Tietysti meistä kaikki eivät vietä lomaansa ulkomailla, eivät käy kansainvälisissä kongresseissa, eivät tapaa ulkomaisia kuuroja kuin sattumalta, mutta siltä varalta juuri on hyvä hallita näitä uusia sormiaakkosia. Lisäksi on Kuurojen Maailmanliitto nyt, Suomen tehtyä asiasta Maailmanliiton Tukholman kongressissa v. 1963 esityksen, suositellut joka maassa otettavaksi käyttöön samankaltaiset sormiaakkoset. Tämän suosituksen perustana on Suomen ehdotus, uudet sormiaakkosemme, jotka kolmen kirjaimen, p-, s- ja t:n kohdalla poikkeavat ranskalais-amerikkalaisista. Jo se, että olemme ehdottaneet näitä parannettuja aakkosia otettavaksi käyttöön joka maassa, vaatii meitä jokaista opettelemaan ja käyttämään niitä.

Tästä vuodesta pitäisi saada uusien sormiaakkosten lopullinen »sisäänajo»-vuosi. Ei siihen paljon tarvita, hiukan innostusta vain ja asian ymmärtäminen. Monet vanhemmat kuurot sanovat etteivät he enää viitsi opetella uusia aakkosia. Se on nuorten asia, he ovat liian vanhoja. — Erehdystä, ei kukaan ole liian vanha oppimaan uutta ja uuden oppiminen vaikuttaa aina piristävästi.

Viereisellä sivulla olevia sormiaakkosia käytettäessä on muistettava pari asiaa. Kämmenpuolen on oltava koko ajan katsojaan päin. Kämmenen asemaa ei saisi juuri lainkaan muuttaa. Esimerkiksi t:n kuva on tässä virheellinen, koska se esittää sormien asennon sivulta katsottuna. Periaatteena on ettei kättä sinänsä liikuteta, ainoastaan sormia, poikkeuksena kirjaimet, joissa nuoli osoittaa käden liikkeet.

Uusien sormiaakkosten käyttöönoton pitäisi kuulua jokaisen kuurojenyhdistyksen ohjelmaan. Yhdistysten pitäisi järjestää säännöllisesti uusien aakkosten »tavaamistilaisuuksia». Jokaisen kokouksen, miksei juhlankin yhteydessä voitaisiin yhdessä harjoitella uusia sormiaakkosia muutama minuutti. Näin uudet aakkoset vähitellen juurtuvat käyttöön.

Sosiaalikuraattori Rea Stadiukselle Sosiaalihuollon Keskusliiton kultainen ansiomerkki

Itsenäisyyspäivän vietto sekä tuohon päivään perinteellisesti liittyvät myyjäiset aloitettiin Kuurojenkoti Åvikissa erityisen juhlavasti. Kuurojen maailmassa hyvin tunnetun ja viime vuodet Kuurojenkoti Åvikissa sosiaalikuraattorina työskennelleen Rea Stadiuksen työ sai tuolloin huomionarvoista julkista tunnustusta. Sosiaalihuollon Keskusliitto oli myöntänyt hänelle kuurojen ja kuurosokeain hyväksi tehdystä työstä kultaisen ansiomerkin, jonka sosiaalisihteeri Sinikka Männistö ja kodin johtaja Lauri Piisilä hänelle luovuttivat, viimeksimainitun puhuessa Rea Stadiukselle ja luonnehtiessa hänen työnsä merkitystä. Myöntäessään kyseisen ansiomerkin on Sosiaalihuollon Keskusliiton hallitus katsonut Rea Stadiuksen työskennelleen kuurojen ja kuurosokeain hyväksi 53 vuotta, joka paria viime vuotta lukuunottamatta on ollut täysin vapaaehtoista.

Rea Stadiuksen saama ansiomerkki on katsottava laajemmaltikin tunnustukseksi kuurojen ja kuurosokeain keskuudessa tehtävälle työlle, sillä kultaista ansiomerkkiä ei ole aikaisemmin myönnetty kenellekään muulle heidän parissaan työskentelevälle.

Rea Stadiukselle tämä työ on perintöä edellisiltä sukupolvilta, joka sellaisenaan on myöskin harvinaista kuurojentyön alalla. Olivathan hänen isänsä Valter Stadius sekä mummonsa Julia Stadius mukana jo v. 1900 perustamassa silloista »Suomen Kuuromykkäin Liittoa». Valter Stadius vaimoineen työskenteli uutterasti kuurojen yhdistystoiminnan alalla ja valtioneuvoksetar Julia Stadiuksesta tuli liiton perustamisen jälkeen pitkäaikainen toimihenkilö ja hänet tunnettiin muutenkin lämminsydämisenä kuurojen ystävänä. Myöskin Rea Stadiuksen työpäivä kuurojen maailmassa on alkanut varhain. Henkilökohtaisesti hänellä itsellään on ensimmäinen muistikuva kuurojenyhdistyksen järjestämästä tilaisuudesta, jossa hän viittomakielellä esitti runonlausuntaa neljävuotiaana. Kuurojen vanhempien ainoana lapsena hän lisäksi oman perheen piirissä joutui varhaisesta lapsuudesta alkaen kantamaan perheen asioista sellaista vastuuta, jota kuulevien vanhempien lapset eivät voi edes ymmärtää. Monien muiden kuurojen vanhempien lasten tavoin hänkin joutui olemaan vain viittomakielellä itseään ilmaisevien vanhempiensa korvana

TERVEISIÄ RUOTSISTA

Terveiset meille lähettää kauppias Tore Åsander Tukholmasta. Hän kertoo kirjeessään mm. matkastaan Japaniin kaksi vuotta sitten. Matkan hän suoritti Moskovan kautta ja hän joutui matkustamaan junassa, lentokoneessa, jälleen junassa ja lopuksi laivassa. Japanissa hän tapasi noin tuhat kuuroa ja olo siellä oli ihanaa. Hän viipyi siellä kuukauden ajan. Tokiossa on 20.000 kuuroa ja 3 kuurojenkoulua. Kaikkiaan kuuroja on Japanissa n. 220.000.

Japanissa on 85 kuurojen piiriliittoa, ja osa niistä julkaisee kerran kuukaudessa ilmestyvää lehteä. Liittojen johto on Osakassa ja siellä ilmestyy 4-sivuinen kuurojen lehti neljä kertaa viikossa. Kuurojenkouluissa osa opettajista on kuuroja. Liiton puheenjohtaja, joka myös on kuuro, on japanilaisen kirjoitusmerkkien opettaja.

Herra Åsander on pitänyt monta esitelmää Ruotsissa matkastaan. Hän suunnittelee nyt matkaa Leningradiin omalla autollaan. Hän kertoo mielellään lukevansa meidän lehteämme. Äskettäin hän huomasi lehtemme suomalaisessa osassa matkakertomuksen Leningradista ja olisi mielellään tutustunut sisältöön, mutta ikäväkseen hän ei osaa kieltämme. Täytynee kai lähettää herra Åsanderille ikioma käännöksensä k.o. matkakertomuksesta.

Laurintytär pakinoi:

Näe asioissa niiden kaikki puolet

(opettaa lempirunoilijani Omar Khaijam)

Kuusivuotias perilliseni on täynnä kritiikkiä. Katselee ja kuuntelee ja arvostelee. Lasten suusta totuus kuullaan. Useiden tilaisuuksien jälkipuinnin yhteydessä todetaan äidin taas puhuneen liian kovalla äänellä. Testaan perillisen sanavarastoa. Persoonallisuus? Ei tiedä. Selityksen jälkeen jäin epävarmaksi. Äiti luulee olevansa persoonallisuus tai persoonallisuus on sellainen joka puhuu kovalla äänellä, kumman käsityksen asiasta hänen pienet aivonsa saivat? Ei silti, kyllä hän tuntee tosiasiat eikä anna pettää itseään tässä seikassa. Lukiessani hänelle Tarzania televisiosta hän toisinaan höristää korviaan tai kieltää mutisemasta. Oikein innostuessaan hän korjaa ääntämistä. Oli hyvä kun Batman loppui, en koskaan opi ääntämään sitä oikein.

Hedelmistään puu tunnetaan. Satun olemaan samaa kristillistä sukua tai muusta syystä olen jäänyt perilliseni tasolle. Asetan kanssaihmisilleni, varsinkin normaaliaistisille riman, joka heidän on ylitettävä. Jos joku sen ylittää, totean: »Tämä on liian hyvää ollakseen totta.» Yleensä meikäläisten elämän eri puolet on järjestetty »täkin nyt on parempi kuin ei mitään»-periaatteen mukaisesti.

Ihminen on ainoa olento, joka on syventynyt tutkimaan omaa ongelmaansa, kertoo sielutiede. Harvat kuurot ovat syventyneet pohtimaan kuurouden ongelmaa. Asiat ovat niinkuin ne ovat, eihän niitä tarvitse ajatella. Ulkopuoliset tutkijat testaavat ja toteavat ja jos joku keksii kysyä tutkimusmateriaalin mielipidettä, ei tällä sellaista ole. Hän tekee työtä, syö, nukkuu ja harrastaa eikä vaivaa aivojaan erittelemällä itsensä ja muiden välisiä eroavaisuuksia. Kukaan ei ole profeetta omalla maallaan. Jo saadakseen tavallisissa asioissa äänensä kuuluville on kuuron korotettava äänensä ja puhuttava purevasti. Ei häntä muutoin kuunnella. Kuulijat vain supattelevat keskenään tai sitten ollaan tyyliin: ai, mitä se sanoi, heh heh kun puhui mukavia. Tai kuunnellaan korvat höröllä, ymmärtääkö kuuro mitä sille sanotaan. Jos sitten yrittää aivan asiallisesti selittää kuurojen asioita noin informaatiomielessä, ottavat kuulijat kasvoilleen mahdollisimman siistin »voivoivoi»-ilmeen. Ajattelevat tietenkin, että nyt saadaan kuulla valitusvirsi, vaikka on tarkoitus veisata valistusvirsi. Kauan kuurojen parissa olleet ovat jo turtuneita, vieraille puhuessaan tuntuu kuin kaikki asiat olisivat yhtä sekavaa vyyhteä eikä tiedä mistä päästä lähtisi kerimään.

Asiantuntijat tutkivat, erittelevät, toteavat, laativat tärkeitä papereita. Kaikki kunnia heidän työlleen. Laurintytär lukee heidän viisaita papereitaan apukoulusivistyksellään. Kerron niistä muille kuuroille ja yhdessä pohdimme, pitävätkö ne yhtä käytännön kanssa. Huulioluvun ongelmaa pohtiessamme jokainen koekaniini on samaa mieltä: ratkaiseva merkitys on luettavien huulten muoto ja sellainen on joillakin synnyinlahjana, esim. Teija Sopasella. Jos tällaisia henkilöitä sisältyy runsaasti kuuron elämänpiiriin, voi hän pitää itseään onnellisena. Toinen ryhmä ovat henkilöt, joiden huulilta voi tottumuksen avulla lukea jos he varsinkin tuttavuuden alkuvaiheessa hidastavat puhettaan. Että lukija ehtii lukea, ajatella ja sulattaa lukemansa ja ajatella ja sanoa vastauksensa. Vaikein ryhmä ovat sitten sellaiset joiden kanssa keskustelutilaisuudet muodostuvat kidutustilaisuuksiksi. On vaivan ja hien takana ottaa selvää heidän sanoistaan. He tietenkin ovat sitä mieltä, että kuurot ovat huonoja huuliltalukijoita. Loukkaantuvatkohan he jos kertoo, mistä kenkä puristaa? Ettei kukaan epäilisi asiantuntemustani, voin pönkittää sitä papereilla: koko kouluajan minulla seisoi pyöreä kymppi »puheen huomaamisessa» ja kerran sain ensimmäisen palkinnon huuliolukukilpailussa. Puhdas, paljas, aito asiantuntija.

Erään tutkimuksen mukaan kuuroissa ilmenee runsaasti huvituksen ja huumorin tarvetta. Ja olemme monissa asioissa lapsen tasolla. Ettei tuotettaisi pettymystä näille haudanvakaville tutkijoille, tyydytän lukijoiden huvituksen ja huumorintarpeen tällä kertaa kertomalla miten äsken luin perilliseni kuvakirjasta »Hauska, hauska maailma» kohdasta »Linna Tanskassa» seuraavat neuvot:

»Älä mekasta linnassasi tai talossasi. Käyttäydy siivosti päivällispöydässä. Aaveiden on pestävä lakanansa linnan pesukoneessa, kun ne tulevat likaisiksi. Noitien on pantava luutansa komeroon kun he tulevat ratsastamasta.»

Jokin tolkku kaikessa olla pitää.

Raafaelin riipimää:

Konsulentin kalakukon kiertotie

Kynänkantaja Venni Vetelä oli saanut isännältään Uuraalta Luudalta tehtävän, reissata Helsinkiin suuren asiapaperinipun myötä, ja käydä Kuurojen Liiton päämajassa Liisankadulla. Siinä juolahti hänelle oiva tuuma pistäytyä myös pikku konsulentin vastaanotolla.

— No, mitäs Vennille kuuluu, kysäisi konsulentti, kun vastaanottovuoro myönnettiin.

Paljon kuuluu, Uuras Luuta tietää konsulentin aikovan tehdä matkan Kuopioon, ja pyysi samalla käymään Kuopion kauppatorilla ostamassa kalakukon.

— Vai kalakukkoa tarvitaan, no kyllä siinä toimitustyössä savonmaan voimaa tarvitaan, jos mieli pärjätä prätisevässä kirjamaailmassa, tiesi konsulentti.

Siihen oitis Venni Vetelä oikaisemaan ja puhkesi selittämään. — Ei, ei pidä sillä osoitteella osoitettaman, vaan kalakukko on lähetettävä Raafaelille. Täs on osoite, ja se kun täytyy pitää salassa, kuulemma. Raafaelin postiruuhka selvitellään Hämeenlinnassa ja kasvupakettina pannaan menemään sinne metsäkylään. Son niinkuin yllätys, tämä kalakukko, toimituksen pamaus, onko konsulentti niin kiltti, Venni vallan liikutuksesta vetisteli.

Mutta, Reetta, sinähän olet vaatimalla vaatinut suurempaa tilipussia . . .

— Niin, nuori mies, sunnuntaina ei ole sopivaa luistella.
— Mutta minä olenkin ollut tässä lauantaista saakka.

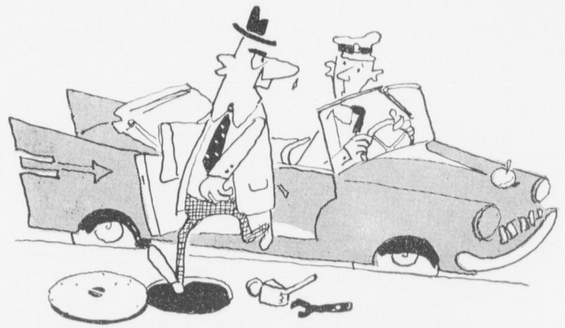

Kuljettaja Masalli, muistakaa, että ammattinne vaatii aina varovaisuutta, varovaisuutta . . .

ja näiden tulkkina asuntoja vuokrattaessa, jotain kotiin ostettaessa, lääkärillä, matkoilla jne. Varsin pian tästä kaikesta tuli hänen toinen elämäntehtävänsä, vapaaehtoinen työskentely kuurojen hyväksi, joka edelleenkin jatkuu eri muodoissaan.

Rea Stadiuksen pitkäaikaisen työnantajan Karl Fazer Oy:n hallinnon taholla on aina osoitettu sosiaalista mieltä sekä erinomaisen suurta ymmärtämystä kuuroja sekä heidän ongelmiaan kohtaan. Kun työnantaja oli tietoinen Rea Stadiuksen työstä sekä halusta palvella edelleenkin kuuroja sekä kuurosokeita, antoivat johtajat Peter Fazer ja Marian Heikkinen (o.s. Fazer) hänelle mahdollisuuden keskittyä yksinomaan näihin tehtäviin palkkaamalla hänet sosiaaliseen työhön kuurojen pariin, lähinnä Kuurojenkoti Åvikiin.

Rea Stadius on lapsesta saakka ollut tarkoin perillä kuurojen maailman eri puolista sekä erityisesti heidän ongelmistaan. Tältä pohjalta lähteneenä hänen työnsä tässä hiljaisessa maailmassa on ollut tuloksellista ja arvostettua, jota osoittaa myöskin hänen työnantajansa Karl Fazer Oy:n suhtautuminen asiaan. Iloitsemme Rea Stadiuksen osalle tulleesta huomionosoituksesta sekä toivomme näkevämme tämän ikinuoren ystävämme kuurojen ja kuurosokeain keskuudessa vielä pitkän aikaa.

— Tottahan minä noin hauskan jutun järjestän, myöntyi Liisankadun konsulentti.

Tässä päivänä muutamana käväisin Raafaelin mökillä kuulumisia kyselemässä. Kuulumisia ja varsinkin näkymiä oli täs päivänä muutamana, kertoi Raafaeli. Tuli Kuopiosta oikein itte päämajan konsulentin toimittama kalakukko.

— Kalakukko, vai oikein sellainen Savonmaan kalakukko, joita ihan Ameriikkaan asti lähetetään, kysäisin minä.

— Niin, juuri niin, mutta minä annoin katseeni oikeen laajasti aueta yli rakkaiden kotokumpujen ja niittujen. Siinä minulle kirkastui, kun asioilla on aina kaksi puolta, niin nyt se toinen puoli kääntyi minuun päin ja paljasti jutun leikkisän kuvan, ja jahkaisin: tämä on Uuraan Luudan kepponen. Ja niin minä läksin siitä paikasta Saaristokylän kyläsuutarin luokse, hänellä kun on sellainen pikkukanala. Pyysin häneltä lihavan kanan, kun olin ensin juttuni hänelle kertonut.

— Saatpa hyvinkin, entäs sitten kyseli suutari?

— Minä annan kalakukolle kananlennon Hämeenlinnaan ja osoitan sen Uuraalle Luudalle!

— No mutta oli siinä tarinaa ja turinaa, osasitpa mukavan yhdistelmän, sanoin Raafaelille.

Kyllä, Uuras Luuta maiskuttelee perheinensä nyt kalakukkoa ja palanpainikkeeksi kananpaistia.

Mutta kynänkantaja Venni Vetelä on aivan hoksottimia paitsi, hänen kynänpiirustuksiinsa ei millään tule geometristä kuvaa, joka paljastaisi, minkälainen on kalakukon kiertotie Liisankadun agentin ja Kuopion kauppatorin, ja X-paikkakunnan ja Hämeenlinnan toimittajan maukkaan ruokapöydän välillä.

Sellainen oli Kuopion kalakukon salaperäinen kananlento.

Mutta Uuras Luuta oli tyytyväinen, kana kukkoineen hävisi hänen voimalliseen vatsaansa, sillä armeija marssii vatsallaan, ja toimittajan aivot säteilevät, vatsan antimen vaikutuksesta.

Ja Kuurojen Lehti ilmestyy just ja jämtisti. Siinäkin on kaksi puolta, tarvitaan kirjapainon latojan mestarillinen asemointi ja lyönnin jälki. (Takuulla ilmestyy! Latoja!) Että kiitos sinnekin päin joskus.

YLEISTÄ TYÖSOPIMUKSISTA

Jatkoa numerosta 1/69

Työsopimus määrittelee tarkoin kummankin osapuolen oikeudet ja velvollisuudet.

Työntekijä:

— hänen tulee ahkerasti ja huolellisesti suorittaa tehtävänsä,
— hänen on noudatettava sovittua työaikaa,
— hänen tulee välttää työssään kaikkea, mikä voi saattaa hänen tai työtoverinsa turvallisuuden vaaranalaiseksi tai turmella työnantajan omaisuutta,
— hän ei saa luvattomasti ilmaista, mitä hän työnantajan liike- tai ammattisalaisuuksista saa tietää.

Kun työntekijä on sopimuksen mukaan sitoutunut tekemään työtä määrätylle työnantajalle, hän ei saa ilman tämän suostumusta sitoutua muuhun työhön, mikä vähentää hänen mahdollisuuksiaan täyttää aikaisempi sopimus.

Työnantajalla on omat velvollisuutensa työntekijää kohtaan, työolosuhteitten, levon, vapaa-ajan, palkan ym. asioitten suhteen. Mutta tässä muista vähemmän ja palkasta enemmän, koska silloin tällöin kuurolle työntekijälle on jäänyt epäselväksi millä tavoin asia on oikein. Juuri palkka on sopimuksen tärkein asia. Palkan määrästä sovitaan niin, että työnantaja maksaa voimassaolevan työehtosopimuksen mukaista palkkaa tai palkasta sovitaan erikseen. Erikseen sovittaessa on palkan oltava vähintään yhtä suuri kuin työehtosopimuksessa on sovittu. Työpalkan perusteena on joko työhön käytetty aika (aikapalkka) tai suoritettu työmäärä (urakkapalkka). Aikapalkkaa maksetaan joko tunti-, päivä- tai kuukausipalkkana. Urakkapalkka taas suoritetaan suoritetusta työstä urakkasopimuksen mukaan. Lisäpalkan perusteista on tarkat ohjeet työaikalaissa.

Palkan ajankohdan maksamisesta on myös tarkat ohjeet. Jos työ on urakkatyötä, palkka yleensä maksetaan työn tultua valmiiksi. Kuitenkin siinä tapauksessa, jolloin määrätyn työurakan suorittaminen kestää yli 14 päivää, on työntekijän saatava palkkansa säännöllisin väliajoin, vähintään kahdesti kuukaudessa. Kuukausipalkasta on määräys, että se on maksettava vähintään kerran kuukaudessa. Jos palkka on tunti- tai päiväpalkka on se maksettava kahdesti kuukaudessa.

Palkanmaksu aiheuttaa paljon työtä, kun sen yhteydessä on suoritettava veronpidätys ja maksettava työnantajan sosiaaliturvamaksut. Sitäpaitsi esim. urakkapalkan laskeminen on usein jo varsin monimutkainen toimenpide, joten on ymmärrettävää, että palkka mieluummin maksetaan kahdesti kuukaudessa, kuin viikottain. Työnantaja on velvollinen maksamaan työntekijälle palkkaa myös silloin, kun tämä sairastuu tai joutuu tapaturman uhriksi tai joku muu syy, esim. työpaikalla sattunut tulipalo, estää työnteon. Palkkaa on maksettava tällöin irtisanomisaikaa vastaavalta ajalta kuitenkin enintään 14 päivän ajalta.

Hyvin tärkeätä on työsopimusta tehtäessä sopia, milloin työsuhde päättyy. Tästä voidaan sopia melko vapaasti. Työsopimus voi olla voimassa määrätyn ajan kuitenkin korkeintaan kolme vuotta. Työsuhde päättyy ellei tehdä uutta sopimusta. Tavallisesti kuitenkaan tällaista ns. välisopimusta ei uusita aina 3 vuoden väliajoin, vaan työsuhteen katsotaan jatkuvan työolosuhteiden pysyessä samanlaisina, tällöin katsotaan työsopimuksen jatkuvan toistaiseksi. Työsopimus voidaan tehdä myös jotain määrättyä työtä varten, jolloin työsuhde päättyy, kun työ tulee valmiiksi. Hyvin tavallista on, että työsopimus tehdään toistaiseksi. Tällaisessa tapauksessa sopimuksen voimassaoloaika lakkaa, jos jompikumpi osapuolista irtisanoo sopimuksen. Työsopimusta tehtäessä voidaan sopia niinkin, että työntekijä lopettaa työnsä välittömästi irtisanomisen jälkeen työvuoron tai työajan päätyttyä. Muutoin noudatetaan irtisanomisaikaa, mikä on yleensä palkanmaksujen välinen aika, ellei määrätystä irtisanomisajasta ole sovittu. Tämä aika saa olla enintään 6 kk. Mikäli palkanmaksu ei tapahdu säännöllisin väliajoin on irtisanomisaika 14 vrk.

Kuten alussa mainittiin on eräissä tapauksissa oikeus purkaa työsuhde välittömästi. Näin on oikeus menetellä silloin, jos työnantaja tai tämän edustaja tai toisaalta työntekijä käyttäytyy väkivaltaisesti toista osapuolta kohtaan. Välitön työsuhteen päättyminen tulee kysymykseen myös silloin, jos työntekijä tahallaan turmelee työnantajan omaisuutta tai esiintyy päihtyneenä työpaikalla. Jos työnantaja syystä tai toisesta ei maksa palkkaa sopimuksen mukaisesti, työntekijällä on oikeus välittömästi erota työstä.

Kun työsuhde päättyy, on työnantajan vaadittaessa annettava työntekijälle todistus. Tämä työtodistus on syytä jokaisen pyytää, sillä siinä on mainittu myös työssäoloaika. Usein sattuu, että haettaessa toista työpaikkaa tarvittaisiin työtodistus ja siitä muistaa työntekijä ajat oikein, mikäli on palvellut useammissa työpaikoissa. A. P.

Merkkipäiviä

50 VUOTTA

Artur Lassfolk helmikuun 6. päivänä Vaasassa.

EINO KORHONEN 50 VUOTIAS

50 vuotta täyttää maaliskuun 5 päivänä maanviljelijä Eino Korhonen Enonkosken Muholassa. Hän on syntynyt Enonkoskella ja käynyt Kuopion kuurojenkoulun. Koulun päätyttyä hän työskenteli kotitilallaan, kunnes sai oman tilan, jota tähän saakka on viljellyt. Hän on kuulunut Savonlinnan Kuurot r.y:n johtokuntaan yhdistyksen perustamisesta alkaen. Hänet tunnetaan niin kuurojen kuin kuulevien keskuudessa sopuisana ja rehtinä miehenä.

Toivotamme Eino Korhoselle merkkipäivänään onnea monin verroin ja rikasta elämän jatkoa. K.M.

PYHÄPÄIVÄN PALSTA

»Ettekö tienneet, että minun pitää niissä oleman, mitkä minun Isäni ovat». Luuk. 2:49.

»Hän on kohottanut meille pelastuksen sarven palvelijansa Daavidin huoneesta, niinkuin hän on puhunut hamasta ikiajoista pyhäin profeettain suun kautta». Luuk. 1:69—70.

Mitä on Daavidin huone: surua ja murhetta, syntiinlangenneen parannuksen armoa, syrjimistä ja vainoa, taistelua lammasten puolesta metsänpetoja vastaan, asettumista Goljatia vastaan; vihaajansa, kuningas Saulin, puolustamista ja todellisen ystävän Joonatanin uskollisuutta. Eikö tämä ole suurta profeetallista esikuvaa täydellisestä pyhästä pyhittäjästä Jeesuksesta. Kiitä sieluni ja ylistä.

Ystäväni, yksinäinen tai muulla tavalla syrjässä, ystäväni hiljaisuudessa, ahdistuksessa, sairaudessa tai rauhattomassa ympäristössä. Ystäväni, väärin ymmärrettynä, yrityksistäsi huolimatta paikallasi polkemassa, toivossa tai toivottomuudessa.

Muista, että on paljon taitamattomia ja pahanilkeitä ihmisiä, jotka iloitsevat loukatessaan.

Vain Jeesus pystyi olemaan hiljaa eikä vastannut pilkkaajiensa herjauksiin. Sinua varten, aivan erikoisesti nimeltä mainiten, Jeesuksen palvelevat kädet viittovat rakkauden Effata-sanaa. Kädet, jotka eivät milloinkaan lyö Sinua, vaan ovat ojennetut siunaamaan ja parantamaan Sinua, joka pyrit Hänen luokseen.

Muista, että Hän auttaa Sinua loppuun saakka. Asuu Sinussa, eikä jätä Sinua milloinkaan. Sillä Hän asuu korkeudessa ja pyhyydessä ja Sinun luonasi, koska Sinulla on särjetty ja nöyrä henki. Hän ei milloinkaan Sinua unohda eikä jätä.

Älä pane niin suurta arvoa ihmissanojen tuho- ja valhetulvaan. Ihminen ei ole Sinun vapahtajasi, vaan ystäväsi, jos on, sekin on suurta Jumalan lahjaa ja Hän lähettää ystävän luoksesi, jos katsoo sen tarpeelliseksi. Mutta Jeesus, ainoastaan Jeesus Kristus, on Vapahtajasi. Amen.

Reino Grev.

PIRKON PALSTA

Jouluviikot ovat menneet ja tätä kirjoitettaessa ne viikot, joita vanha kansa »härkäviikoiksi» sanoo, ovat meneillään. Onkin hyvä päästä normaaliin työrytmiin ja arkipäivään kiinni, sillä vaikka joulu onkin tavallaan keidas talven ja arjen keskellä, niin se varsinkin perheenemännille tavallisesti merkitsee normaalia suurempaa työpanosta.

Vanha ystävämme Sylvia on koonnut joulun ja vuodenvaihteen mietteensä kirjoitukseensa:

KUUROJEN OPETTAJAA ETSITÄÄN YHÄ ETIOPIAAN KERENIN KOULUUN

Kolmetoista vuotta Suomen, Ruotsin ja Saksan kuurojen lähetysten ylläpitämään, Etiopiassa sijaitsevaan Kerenin kouluun etsitään yhtä kuurojen opettajaa Suomesta. Tällä hetkellä koulussa opettaa suomalainen Anni Kauppinen kahden etiopialaisen opettajan lisäksi. Uuden koulutalon valmistuttua lähiaikoina koulun oppilasmäärää voidaan lisätä nykyisestä 33:sta n. 60:een, jolloin tarvittaisiin välttämättä ainakin yksi uusi opettaja.

Koulun oppilasasuntolan johtajaksi tulee kuurojensisar Sirkka Hämäläinen. Hän päättää Lähetysopiston syksyn kurssin ja matkustaa kevätlukukaudeksi Englantiin täydentämään kieliopintojaan ja sen jälkeen Kereniin.

Uuden työntekijän saaminen helpottaa huomattavasti koulun henkilökunnan työpainetta, kirjoittaa opettaja Anni Kauppinen kotimaahan lähettämässään joulutervehdyksessä.

— Täytyykö meidän nähdä kuitenkin sellainen köyhyys, että uudessa koulussa osa luokista pysyy jatkuvasti tyhjänä, hän kirjoittaa. — Oppilaita on ulkopuolella moninkertainen määrä, opettajia ei vähintä tarpeellista. Koulu valmistuu. Jokaisessa luokassa ovat uudet kuulolaitteet. Mutta sielläkin odottaa pettymys montaa oppilasta, joilla ei ole opettajaa.

Tehtävästä kiinnostuneet voivat ottaa yhteyttä Suomen Lähetysseuraan tai Kuurojen lähetykseen.

Meillä on taasen ollut joulu, juhlavat päivät, jotka aina herkistävät mieltämme.

Joulu on aina rauhan juhlaa ja sellaisena me tämänkin joulun koimme.

Joulu on hiljentymisen ja antamisen juhlaa. Osoitamme lähimmäisillemme rakkautta, muistamme kaukana olevia omaisiamme ja ystäviämme.

Joulu on seimen lapsen juhlapäivä, niinkuin tietäjät itämailta ennen muinoin toivat lahjoja seimen lapselle, niin mekin omalta osaltamme annoimme hädässäoleville apua ja lahjoja.

Kynttilän elävä valo oli tänäkin jouluna syttynyt kaikkiin koteihin. Sen lepattava liekki on myös palanut omaisten ja ystäviemme haudoilla. Kynttilänliekkien rivit pimeässä yössä valkean lumen peittämässä kalmistossa, siinä kokee jouluaattoillan herkimmillään ja mieleenpainuvana.

Joulun jälkeen uuden vuoden myötä alkaa kuin uusi elämä. Uusi vuosi tulee eteemme uusin kirjaimin ja ennalta aavistamattomin tapauksin. Uuden vuoden aattoon kuuluu olennaisesti tinanvalu ja erilaiset leikit omaisten ja ystävien parissa. Jokaisella on omia toiveitaan uuden vuoden varalle ja toteutuvatko ne, sen näkee jokainen kohdallaan vuoden päättyessä.

Omalta kohdaltani toivon, että tämä vuosi olisi meille suomalaisille rauhan ja sovinnon vuosi. Tähän uskon kaikkien yhtyvän.

Sylvia

Oikein arvasit, Sylvia, tuohon toiveeseesi yhdyn minäkin. Kiitos Sinulle muuten palstalleni osoittamistasi avustuksista ja toivottavasti jatkuvasti jaksat heitellä mietteitäsi tänne päin. — Kaikille lukijoille, etenkin naispuolisille haluaisin muistuttaa, että tämä Pirkon palsta on nimenomaan tarkoitettu naisten palstaksi. Tälle palstalle voi lähettää kotiin, kodinhoitoon, perheeseen ja elämänongelmiin liittyviä kirjoituksia. Myöskin erityiset ruokareseptit ja käsityöohjeet ovat tervetulleita. Odotankin, että Kuurojen Lehden naispuoliset lukijat tämän uuden vuoden aikana oikein ahkerasti käyttäisivät kynäänsä. Postin voi lähettää os.: Pirkon palsta, Lokero 62, Hämeenlinna.

Postiaan vartoen

Pirkko

Mietteitä ja mielipiteitä

LAULUA KOULUIHIN!

Ihan totta olen sitä mieltä, että kuurojenkouluissa pitäisi olla laulua. Tiedän tiedän, eivät kuurot kuule eivätkä voi oppia äänellisesti laulamaan. En tarkoittanutkaan sitä. En myöskään tarkoita sitä, että lauluja »laulettaisiin» lausumalla ääneen. Tarkoitan sitä, että ne laulettaisiin kuurojen omalla tavalla: käsillä!

On surkeaa, että kuurojen maailmasta puuttuu laulun mahti. Kuulevat laulavat pienestä pitäen, laulaminen kuuluu yleissivistykseen. Mutta suuri osa kuuroista ei osaa edes Maamme-laulua. Virsiä ei osata, puhumattakaan muista lauluista. Minkäs sille voi, kun eivät kuule, sanoo joku.

Totta kai asian hyväksi voitaisiin tehdä jotain. Kuuron musiikki on käden liikkeissä. Taas näen jonkun lausahtavan, etteivät kaikki osaa yhtä kauniisti viittoa. Niin, eipä kai, mutta eivät kaikki kuulevatkaan laula yhtä kauniisti äänellään. Kaikki on yksilöllistä.

Jos lähdettäisiin siitä, että kouluissa otettaisiin laulu oppiaineeksi, olisi muutamien vuosien kuluttua myös kuuro kansa laulavaa kansaa. Voitaisiin aloittaa vaikka aamuhartauksista. Oppilaille annettaisiin läksyksi virsi, joka sitten aamuhartaudessa yhteisesti viitottaisiin. Tämä tietysti edellyttäisi viittomataitoista opettajaa, mutta sellainen varmaankin jo nykyään löytyy. Samalla tavalla voitaisiin opettaa muitakin lauluja. Niitä täytyisi sitten aina silloin tällöin toistaa, että ne jäisivät mieleen. Mutta laulut täytyisi sitten myöskin opettaa rytmillisesti oikein. Tämäkään ei ole mahdotonta. Suurimmalla osalla kuuroista on hyvä rytmitaju, se kaipaa vain kehittämistä.

Näinpä kerran jokunen vuosi takaperin riemullisen näyn. Maailmankisavuonna 1961 oli maassamme myös uus-seelantilainen kuurojen koripallojoukkue. Joukkue pelasi muistaakseni Suomea vastaan ja hävisi ottelun. Tappio ei tuntunut karvastelevan, koska joukkue tavanomaisten heiheihei-huutojen sijasta viritti rytmillisen esityksen käsillään. Se ei varsinaisesti ollut laulu eikä loru, pikemminkin jonkinlainen »joiku», mutta tehokas se oli. Kuulevat toimitsijatkin seurasivat sen esitystä varsin kiinnostuneina, puhumattakaan kuuroista.

Parsi tietää, millaista on elämä laulun ja musiikin maailmassa ja tietää myös millaista on elää ilman niitä. Hiljaista, niin. Mutta voimme silti laulaa siten kun osaamme, eikä tätä osaamista saisi jättää muutaman harvan kuuroutuneen varaan. Ei sekään ole oikeaa laulua, että juhlissa joku osaava johtaa ja muut seuraavat haparoiden perässä saamatta sanoista selvää. Laulua tarvitaan. Sanotaanhan laulussakin, että on voima mi mielet nuorentaa, elon soihtuna on joka aika. Ilopäiviä ihmisen kirkastaa, luo huoliin hodetta rauhaisaa, SE ON LAULUN TENHOISA TAIKA.

Parsi.

KUUROJEN LASTEN OPETUS ENTISTÄ VAIKEAMMAKSI

Turun Seudun Kuulovammaisten Lasten Tuki r.y. kutsui Turun kuurojenkoulun opettajat äskettäin yhteiseen keskustelutilaisuuteen »Kuulovikaisten opetuksen organisaation uudistamistoimikunnan mietinnöstä.»

Tällä hetkellä kuurojen lasten opetus tapahtuu kuudessa valtion koulussa sekä lisäksi Helsingin kaupungin kuurojen luokilla ja Tampereen kansakoulun yhdellä luokalla. Valtion kouluissa on kullakin luokalla oma opettajansa ja harjoitusaineitten opettajat. Oppilaat on yleensä jaettu iän ja älykkyyden mukaan eri luokille. Luokilla on 5—10 oppilasta. Koska ryhmät ovat näin pieniä, opetus on yksilöllistä, joka kuurojen opetuksessa, varsinkin ala-asteella on aivan välttämätöntä. Yläluokilla opetus muuttuu yhä enemmän luokkaopetuksen luonteiseksi.

Opetusministeriön asettama kuulovikaisten lasten opetuksen organisaation uudistamistoimikunta on antanut mietintönsä lokakuun toisena päivänä. Toimikunnan tehtävänä oli selvittää, missä määrin kuurojen lasten opettaminen voidaan siirtää kunnallisen peruskoulun tehtäväksi ja mitä seurauksia tällaisista toimenpiteistä tulisi olemaan kuurojenkoulujen rakentamistarpeeseen sekä kuurojen opetuksen järjestämiseen.

Kuurojen koulu kunnalliseksi

Komitean mietinnön mukaan mm. Turun kuurojenkoulu tulee valtion kouluna lakkautettavaksi. Toimikunta ehdottaa, että opetus Turun alueella voidaan hoitaa kunnallisilla luokilla tai muissa valtion kuurojenkouluissa. Kuurojen opetusta silmällä pitäen maa jaettaisiin 13 opetusalueeseen. Turku tulisi olemaan eräs tällainen opetusyksikkö, jonne oppilaat kyyditettäisiin ympäristökunnista viidenkymmenenkin km:n säteeltä päivittäin. Tällä saavutettaisiin se etu, että lapset saisivat asua kotonaan. Mietinnön mukaan valtio korvaisi kaikki kyydityskustannukset.

Takaperoista

Kokouksessa oppilaiden vanhemmat ja opettajat pohtivat, onko tämä saavutettu etu niin arvokas, että se korvaa ne haittapuolet, jotka tällä järjestelmällä saadaan aikaan. Oppilasmäärä kuurojen lasten kohdalla on nim. 50 km:n säteellä kuitenkin niin pieni, että saman opettajan luokalle olisi sijoitettava oppilaita monesta eri ikäryhmästä.

Tuntuu luonnottomalta, että samanaikaisesti kun tavallisessa kansakoulussa ollaan pääsemässä eroon yhdistetyistä luokista, niin toimikunta ehdottaa perustettavaksi kuulovikaisten opetusyksiköitä niinkin pienille oppilasalueille, joissa yhdessä opetettavaan opetusryhmään tulisi useita, jopa viisikin ikäluokkaa. Jos oppilasaineksen heterogeenisuus on havaittu tavallisessa kansakoulussa haittatekijäksi niin sitä se on monin verroin enemmän kuurojen luokilla. Kahden tai useammankin vuosiluokan yhdistäminen saman luokkaopettajan opetusryhmäksi merkitsee kuurojenkoulussa taantumusta nykyisestä käytännöstä: kuulevien kouluissa on yhdistettyjä luokkia pyritty lopettamaan. Yhdistetyssä luokassa etevimmät oppilaat eivät joudu riittävästi ponnistelemaan ja heikoimmille oppilaille opetus muodostuu ylivoimaiseksi. 6—15-vuotiaat lapset eivät kurinpidollisistakaan syistä voi olla samassa opetusryhmässä. Miten kävisi käsityön opetuksen? Miten kävisi voimistelun opetuksen?

Kuurojen lasten oppivelvollisuus alkaa 6-vuotiaana. Kaksi ensimmäistä kouluvuotta on esikoulua. Opetusta hoitaa lastentarhanopettaja, jolla on pätevyys kuurojen opetukseen. Näin on nykyisin. Uudistamistoimikunnan mietinnössä ei ole riittävää selvitystä, miten esikouluopetus järjestettäisiin.

Miten voidaan pienissä kouluissa, ialtään ja tasoltaan erilaisten oppilaiden luokissa käyttää ryhmäkuulolaitteita ja muita nykyaikaisia opetusvälineitä (TV, elokuva, raina) tarkoitustaan vastaavalla tavalla.

Rasittava koulupäivä

Suunniteltu uudistus aiheuttaisi opetuksen heikkenemisen lisäksi pitkän koulupäivän muodossa tavattoman suuren rasituksen niille oppilaille, jotka joutuisivat oppivelvollisuuttaan suorittamaan koulupaikkakunnan ulkopuolelta aina 50 km:n etäisyydeltä saakka. Oppilaiden harvalukuisuuden ja maaseudun vaikeat kulkuyhteydet huomioon ottaen tuntuu ehdotus erittäin hankalalta käytännössä toteuttaa. Täytyy olla hyvät kulkuyhteydet ennen kuin koulumatkoista selviydyttäisiin siinä ajassa, minkä laki sallii (2½ t.) Eihän kaikki asutus ole yleisillä liikennevälineillä liikennöityjen teiden läheisyydessä.

Kyseenalaista säästöä

Mietinnön mukaan voitaisiin pari kuurojenkoulun asuntolaa lakkauttamalla saada aikaan säästöjä. Mutta onko näin saavutettu säästö sen arvoinen, minkä tämä käytännön järjestelmä toisi tullessaan. Saavutetaanko todellisuudessa lainkaan säästöjä?

Lisäksi oppilaiden vanhemmat pelkäävät, että jos tämä ehdotettu järjestelmä toteutuu, tulevat heidän lapsensa sijoitetuiksi huonokuuloisten luokille tai apukouluun. Siitä aiheutuisi kuuroille lapsille lisää vaikeuksia ja monia ongelmia.

Uudelleen valinkauhaan

Kokouksen osanottajien mielestä ei ole syytä ryhtyä toimikunnan ehdottamalla tavalla suorittamaan organisaation muutosta, koska pienissä kuurojen kouluissa ei voida järjestää opetusta kuulovikaisten oppimisedellytyksiä vastaavalla tavalla. Asia on niin vakava ja laajakantoinen, että olisi syytä pohtia tätä kysymystä uudelleen tai ainakin kokeilla ensin riittävän kauan jollain pienellä oppilasalueella, jossa oppilaita on kuljetettava 30—50 km edestakaisin päivittäin ennen kuin ryhdytään esittämään ehdotusta kansakoululain muuttamisesta. Tässä ovat tarpeen kokemukset ja mielipiteet. Kokemukset tällaisesta kyydityksestä puuttuvat kokonaan. Myös kuurojen ääntä on kuultava.

Kokouksen osanottajien mielestä vaikutusvaltaisessa toimikunnassa ei ole riittävästi mukana kuulovikaisten erityisopetuksen asiantuntijoita.

Turun Päivälehti 29.12.68

SE HÄPEÄPILKKU

»En avio-onnesta mitään tiijä,
kun vanhaksipoijaksi jäin . . .»

Niin se on, pojat, että eräs maamme avioliittolain kuivista pykälistä toteaa: synnynnäinen kuurous on avioeste.

Mutta kun laitetaan kaksi kovaa veetä vastakkain (valtioneuvosto ja vajavaiset kuurot), niin eiköhän tuo ihmisarvoa alentava pykälä avioliittolaissa jää muistojen joukkoon.

Silmät teevadin suuruisiksi laajentuneina luin Kuurojen Lehden numerossa 11/68 ollutta kirjoitusta, jossa rapakon takana maisterin arvon saavuttanut kuuro suorin sanoin ilmaisi, ettei meillä ole aihetta muuttaa lakia muuksi kuin mitä se on. Toisin sanoen laki synnynnäisten kuurojen välisestä avioesteestä on meillä tarpeen. Etteivät kuurot (mykät) lapset pääse syyttävin silmin, tippa silmänurkassa, »veisaamaan» kuurolle äidilleen:

»Oi äiti parka ja raukka,
miksi minut synnytit
maailman orjaksi tänne
kurjuutta kärsimään.»

Sekä A. Vuorimaa että E. Suomela varmaan liiottelevat niitä kärsimyksiä, joita kuuro lapsi tämän maailman taholta kohtaa. Kuka sen asian niin varmasti tietää. Yhtä hyvin kuuron lapsen vauva- ja lapsuusaika on voinut olla paljon onnellisempi kuin kuulevien.

En puutu lainkaan perinnöllisyyskysymykseen.

»Vitamiinin ne viisahat ovat keksineet, kun prillit päässä niitä ovat etsineet. Niitä on A, U, B, sekä

MEIDÄN PIIRI

Hei muksut ja koululaiset, isot ja pienet.

Nyt olemme saaneet lehteemme ikioman osaston, MEIDÄN PIIRIN, joka on tarkoitettu lukijakuntamme nuorimmille! Kuurojen vanhempien lapsille, kuurojenkoululaisille Oulusta Turkuun, Porvoon kouluakaan unohtamatta, — ja myös Kerenin kuurojenkoulun oppilaille. Jokainen tähän piiriin kuuluva on tervetullut esiintymään piirustuksin, kertomuksin ja tervehdyksin. Sanalla sanoen: toivomme tästä piiristä muodostuvan lämminhenkisen yhdyssiteen eri koulujen oppilaiden, Suomen ja Eritrean kuurojen lasten ja kuurojen vanhempien lasten välille. Sellainen piiri, jossa jokainen antaa jotain ja jokainen saa jotain: oppii tuntemaan toisia elämänpiirejä.

Näin aluksi julkaisemme pikku-Annen piirustuksen ja toivomme saavamme seuraavaan numeroon lisää aineistoa. Silloin Eija-täti, allekirjoittanut, pääsee oikein asiaan ja kirjoittaa lisää.

Meidän piirin osoite on: Kuurojen Lehti, MP, Lokero 62, Hämeenlinna.

Iloista talvea ja punaisia poskia teille kaikille toivoo

Eija-täti

---

muita vitamiinia. Vitamiinia on joka paikassa. Niitä on soosissa, sopassa ja saikassa.»

Annetaan vain viisaitten tutkia perinnöllisyyteen vaikuttavat geneettiset viat. En niitä vikoja halua kieltää, mutta ei meillä silti ole aihetta nähdä mörköjä joka puolella. Eikä asiasta liene kukaan tietomies vielä sanonut viimeistä sanaa.

Tuntuu kuin olisi tässä kysymys hiusten halkomisesta.

Kukas sanoikaan: »Valtio olen minä». Jokainen pieni yksilö on ratas yhteiskunnan koneistossa. Mielestäni yhteiskuntamme muodostaa lauman vaatetettuja apinoita, toiset ryysyissä, huonosti ravittuina ja osin ilman koulusivistystä. Toiset hyvinvoivina minkkiturkissa tuoksuen kalliille hajuvedelle ja makealle viinille. Tuosta laumasta on pieni ja parhain (tuskin aina) aines valittu käyttämään yhteiskunnan koneistoa. Tällä pienellä valtaa pitävällä vähemmistölläkö siis on valta harjoittaa ihmisten keskuudessa rodunjalostusta säätelemällä lakeja, jotka estävät suvunjatkamisen ei toivotuilta ihmisiltä.

Maisteli Suomelan kirjoituksesta sain sen käsityksen, että rapakon takana ei tunneta sellaista lakipykälää, joka estäisi kahden synnynnäisen kuuron avioliiton. Hyvä! Eläköön vapaus!

»Eihän meillä täällä
ole sellaista kuin siellä,
mutta menossahan mekin ollaan
kehityksen tiellä.»

Aatu

KIRJEENVAIHTAJILTA

TAMPEREELTA VUODEN VAIHTUESSA

Vuosi 1968 on auttamattomasti uponnut ajan virtaan monine hyvine ja ikävine muistoineen. Kaiken Luojalle kiitoksen sana menneestä ja rukous, että Luoja edelleen johtaisi tietämme.

Meidän eläkeläisten elämässä on uusi ajanjakso alkanut. Onnellisia eläkeläisiä ovat ne, joilla on monenlaisia harrastuksia, kuten ulkoilua, lukeminen, pilkkionginta jne. Kaikkein onnellisimpia ovat terveet. Terveys on kaikkein suurin elämän lahja.

Seurakunta on ottanut huolekseen vanhusten henkisen huollon. Ja seurakuntasisaremme Annikki Paavilaisen toimiessa siltana kuurojen ja kuulevien kesken me kuurot eläkeläiset kokoonnumme kerran kuukaudessa Nekalan upouuden seurakunnan päivähuoltolaan, jossa vietämme rattoisia hetkiä klo 9,30—14. Ohjelmassa on askartelua, voimistelua, saunomista ja tietenkin henkistä ohjelmaa. Päivän kohokohta on hyvä ja vaihteleva lounas kauniisti katetun pöydän ääressä. Ja lopuksi tarjotaan vielä kahvit ennen hajaantumista. Koska koko hauskuus maksaa vain 2,20 niin vanhukset käyttävät tätä etua kiitollisin mielin hyväkseen.

Joulukuun 17 päivänä me kuurot olimme mukana joulujuhlassa. Pöydät oli hienosti katettu valkoisine pöytäliinoineen ja kynttilöineen. Seurakunnan diakoniapastori Löytty, seurakunnan taloudenhoitaja sekä huoltolan johtajatar toivottivat meidät tervetulleiksi juhlaan. Oppikoulun oppilaskuoro lauloi joululauluja soitinten säestämänä. Oli paljon muutakin ohjelmaa aterioinnin välillä. Oikeita jouluruokia kannettiin valtaisia määriä pöytään. — Sisar Annikki tulkitsi kaiken ohjelman meille kuuroille ja meidän puolestamme rouva Pitkänen lausui kuuleville Kust. Killisen »Kuuron laulun». Esitys oli varmaan monelle kuulijalle erikoinen elämys.

Lopuksi nautimme kahvit joulutorttuineen. Virkistyneinä ja seurakunnalle kiitollisina lähdimme koteihimme.

Hyvää uuden vuoden jatkoa toivottaen

Stiina.

JOULUKAIKUJA LAHDESTA

Joulu on taasen mennyttä ja olemme siirtyneet arkiseen elämään — odottamaan seuraavaa joulua?

Joulun alusviikoilla meillä lahtelaisilla kuuroilla oli oikein ratkihauskat pikkujoulujuhlat eri järjestöjemme järjestäessä vuoron perään juhlia. Ensietapissa oli urheiluseuramme pikkujoulu marraskuun 30 päivänä konstikkaine ohjelmineen. Joulukuun kolmannen päivän iltana vietti lähetyspiirimme pikkujoulua Keski-Lahden seurakunnan diakoniatoimistossa. Ohjelman vetäjänä toimi sisar Sirkka Rosti. Juhlamme alkoi jouluvirren veisuulla. Nina Paajanen esitti myös lausuntaa ja kuulevien laulaessa viittoi virret. Joluaiheisen puheen piti sairaalapastori Telkki, joka oli hyvin kiinnostunut keskustelemaan kuurojen kanssa yrittäen tuon tuostakin oppia viittomakieltä. Lahden diakonialaitoksen oppilaat esittivät tonttuleikkejä ja välillä juotiin kahvit ja laulettiin joululauluja. Viimeksi tuli meitä piristämään komea valkopartainen ukki, jonka puheeseen vastasi ukin ikioma mamma. Ilman lahjakääröä ei ukki-parka raatsinut ketään jättää. Virrenveisuun ja loppurukoukseen päättyi tämä arki-illan juhlahetki.

Joulukuun 8 päivänä kokoonnuimme jälleen yhdistyksemme pikkujoulun merkeissä Maakuntatalon avaraan saliin, jonne kertyi niin vanhaa kuin nuortakin väkeä yllättävän runsaasti. Juhlan ohjelmasta vastasi nuorisotoimikunta neiti Terttu Olkkolan hoitaessa kuuluttajan tehtävää. Tervehdyssanat esitti itse yhdistyksemme puheenjohtaja Kosti Remmi, lausuntaa ja huumoria neiti Irmeli Mäkinen, joulurunoja rouva Remmi. Tonttuleikkiä jytkyttivät nuoret tytöt lavalla niin voimakkaasti, että lattiapalkit tärisivät. Väliajalla maittoi kahvi ja puuro. Lopuksi se kaikkien tuntema Korvatunturin pukki saapui meitä tervehtimään.

Hännänpäässä tässä juhlasarjassa oli Naiskerhon juhla, jota vietettiin joulukuun 15 päivänä.

Samana päivänä oli muutakin ohjelmaa, sillä klo 10 oli jumalanpalvelus Lahden seurakuntasalissa rovasti Lauri Paunun johdolla. Klo 13 kokoonnuimme yhdistyksen kerhohuoneessa juhlimaan naiskerhon pikkujoulua. Yleisöä saapui niin paljon, että pienessä kerhohuoneessamme vallitsi suoranainen tungos. Iloksemme ilmaantui rovasti Paunukin juhlaamme, sillä emme olleet etukäteen tietoisia hänen tulostaan. Rouva Isotuvan tervehdyspuheen jälkeen annettiin puheenvuoro rovasti Paunulle ja hän pitikin jouluaiheisen puheen, muistellen lapsuusaikojensa jouluja. Kaikkien silmät loistivat kuin kuusenkynttilät nähdessään rovastimme tällä tavalla lisäävän ohjelmaa. Rouva Nina Paajanen lausui runon, minkä jälkeen kaksi rouvaa piti lyhyen jouluaiheisen vuorokeskustelun. Väliaika kului joulupuuroon ja kahvitarjoiluun. Muutakin hauskaa oli vielä ohjelmassa ja onnenpyörää pyöritettiin ahkeraan.

Uuden vuoden terveisin

Lemi

POHJALAISET VAASASSA

Joulukuun 14—15 päivinä -68 kokoontuivat Pohjanmaan kuurojen yhdistykset yhteiseen tavanmukaiseen kokoukseensa, tällä kertaa Vaasaan. Lauantai-ilta vietettiin pirteää ohjelmaa seuraten, ja välillä kilvoiteltiin tietokilpailun kysymysten parissa. Sen järjesti Vaasan puheenjohtaja Erkki Tuliniemi. Kilpailun voitti Vaasa 19 pist., II Oulu 11½ pist., III Pietarsaari 11 pist. — Seinäjoen viralliset edustajat eivät olleet saapuvilla.

Sunnuntaina kokoonnuttiin uudelleen ja otettiin käsiteltäväksi vuoden 1969 tilaisuudet. Puheenjohtajana toimi Erkki Tuliniemi, sihteerinä Aino Viitala. Oulun Kuurojen Yhdistys, joka oli ollut vuoden koeajalla, otettiin virallisesti mukaan yhteistoimintaan. — Päivät eri tilaisuuksia varten järjestyivät itsestään tärkeysjärjestyksessä. Suurimmilla tilaisuuksilla oli etuoikeus päivien valinnassa, ja perinteet pidettiin kunniassa. Melkein joka yhdistyksellä oli jo vakiintuneet ajat eri juhlatilaisuuksien viettoon.

Vuoden aikataulu oli jo ennestään melkoisen tiukka, ettei uusia ehdotuksia voitu ottaa huomioon ajan puutteen vuoksi. Ja kun ihmisellä on kotikin, jossa on lupa olla, ilman että aina pitäisi olla jotain harrastamassa, niin tyydyttiin entisenlaiseen toimintasuunnitelmaan.

Niin kokous sujui rattoisan yhdessäolon merkeissä. Puheenvuoroja vaihdettiin ahkerasti ja huumori kukki. Olimme oikein tyytyväisiä tapaan, että näin sovittiin yhdistysten kesken asioista, ja totesimme, että kosketus yhdistysten välillä pysyy tuoreena, kun pari kertaa vuodessa käydään vuoroin vieraissa.

Kaarina

Pohjanmaan Kuurojen yhdistysten toimintasuunnitelma v. 1969:

Helmikuu:

15 Vaasa, naisten tempaus
16 Vaasa, Pohjanmaan hiihtomest.kilp.
22—23 Pietarsaari, esitelmäpäivät

Maaliskuu:

2 Oulu, kansalliset hiihtokilp.
8— 9 Vaasa, kirkkopäivät
15—16 Seinäjoki, Pohjanmaan shakkimest.kilp.
22—23 Vaasa, kansalliset sisähyppykilp.
29—30 Vaasa, Suomen shakkimest. kilp.

Huhtikuu:

12—13 Kokkola, kirkkopäivät
19 Vaasa, esitelmäpäivät

PYSY TYÖPAIKASSASI

Maassamme vallitsee suuri työttömyys, joka vuosien mittaan näyttää vain pahenevan. Jos Sinulla on nyt työpaikka ja turvattu toimeentulo, niin pidä se, pysy samassa paikassa äläkä vaihda työpaikkaasi. On vaikea saada uutta työpaikkaa. Meidän kuurojen on syytä olla hyvänä esimerkkinä työnantajille ja työtovereille, meidän pitää tehdä työmme huolella ja olla ahkeria ja täsmällisiä. Näin annamme hyvän kuvan kuuroista ja valmistamme toisille kuuroille mahdollisuuden saada työpaikkoja. Mitä kauemmin on saman työnantajan palveluksessa, sen parempi.

Kilpailu kiristyy työmarkkinoilla, ajat huononevat. Nykyään siirtyy suuret joukot suomalaisia ulkomaille työhön, kotimaan työttömyyttä pakoon.

Suurin työttömyys maassamme vallitsee rakennusalalla ja en suosittelisi tämän alan työtä kuuroille. Työ on kausiluontoista keskittyen kesäkuukausiin. Talvella ei työtä ole tarjota kuin harvoille.

Työtön.

Toukokuu:

3— 4 Kokkola, 40-vuotisjuhlat
17—18 Oulu, esitelmäpäivät
24—26 Seinäjoki, Suomen Kuurojen Liiton nuorten kultt.päivät

Kesäkuu:

14—15 Vaasa, kansalliset yleisurheilukilp.

Heinäkuu:

5— 6 Kokkola, Pohjanmaan yhdistysten kesäjuhlat

Elokuu:

20—21 Seinäjoki, esitelmäpäivät ja 40-vuotisjuhla

Syyskuu:

7— 8 Oulu, kansalliset yleisurh. kilp.
13—14 Vaasa, Vaasa—Turku seuraottelu
20—21 Seinäjoki, kirkkopäivät

Lokakuu:

4— 5 Kokkola, esitelmäpäivät
18 Vaasa, miesten tempaus
19 Vaasa, Pohjanmaan pikashakkiturnaus
25—26 Pietarsaari, kirkkopäivät

Marraskuu:

8— 9 Vaasa, esitelmäpäivät
22—23 Oulu, esitelmäpäivät
29 Vaasa, Wellaksen pikkujoulu + vuoden päättäjäiset

Juhlapäivät eivät ole ihan lopullisesti varmoja. Mahdollisista muutoksista ilmoitetaan lähemmin Kuurojen Lehdessä.

KUUROJEN LEHDEN KIRJEENVAIHTAJAT

HELSINKI
Aura Ahlbäck
Liisa Kauppinen
JYVÄSKYLÄ
Kaisu Korhonen
Soile Hämäläinen
KYMENLAAKSO
Otto Heiskanen
Impi Kola
LAHTI
Lempi Isotupa
LAPPEENRANTA
Alli Leppänen
MIKKELI
Taimi Häyrinen
RIIHIMÄKI
Elo Suomela
SEINÄJOKI
Aino Viitala
TAMPERE
Kirsti Ahonen
TURKU
Sirpa Kostiainen

Urheiluosastoon tarkoitetut kirjoitukset ja ilmoitukset on lähetettävä edellisen kuukauden 7 päivään mennessä os.: Kuurojen Lehti, Lokero 62, H:linna.

Vuoden 1969 Maailmankisojen isäntäkaupungin keskustaa.

SKUL:n RYHMÄMATKA MAAILMANKISOIHIN

Arviolta 44 paikkaa jäljellä

Urheiluliittomme, joka on saanut CISS:ltä virallisen kutsun osallistua XI Kuurojen Maailmankisoihin, mitkä pidetään 9—16. päivinä elokuuta 1969 Jugoslaviassa, tulee lähettämään urheilujoukkueen kisoihin. Urheiluliittomme tarjoaa muillekin kuin urheilijoille tilaisuuden tulla mukaan tälle ryhmämatkalle, joka tapahtuu mennen tullen lentoteitse. Urheiluliitollamme on hyvät yhteydet Jugoslavian valtion matkailun keskuselimeen. Niin haluttaessa liittomme jo etukäteen järjestää mainitun keskuselimen avulla (lisähintaan) myös kiertomatkoja busseilla naapurimaihin tai junamatkan Belgrad—Istanbul (Turkki)—Belgrad. (Matkan kestoaika yhteen suuntaan noin 13 tuntia.)

Urheiluliittomme on järjestänyt aikaisemminkin ryhmämatkoja, jotka olivat osoittautuneet varmoiksi ja onnistuneiksi, joten tälläkin alalla liitollamme alkaa olla kokemusta. Matkan onnistumisen varmistamiseksi liittomme ryhmän mukana seuraa matkatoimiston virkailija (kuuleva) matkan johtajana.

Matkatoimiston antaman hintatarjouksen mukaan matkan hinta on 850,— mk. Hintaan sisältyy lento H:ki—Belgrad—H:ki, 10 päivän majoitus aamukahveineen ja 1 lämmin ateria päivässä. Tämä kuitenkin sillä edellytyksellä, että 94 henkinen ryhmä saadaan kokoon. — Urheilujoukkueen lisäksi tähän mennessä on ilmoittautunut turisteja sen verran, että jäljellä on enää noin 40—44 vapaata paikkaa.

Jokainen turisti tulee saamaan matkatoimiston antaman virallisen kuitin maksustaan. (Jos liittomme saa myydyksi jugoslaaveille tai itävaltalaisille tyhjät paikat paluu- ja noutolennoille, niin urheiluliittomme saa siitä jonkin verran liikevoittoa, mikä välillisesti koituu kuurourheilijoidemme hyväksi.)

Pohjoismainen 5-otteluvoitto jälleen Suomeen

Eero Saarikoski voitti jälleen pohjoismaisen 5-ottelun kukaties uudella PE tuloksella 2925 pistettä. Jos hän onnistuu parantamaan kiekonheittotulostaan, niin on hyviä toiveita kolmen »tonnin» haamurajan rikkoontumisesta. — Markku Ventelä sijoittui kolmanneksi norjalaisen Johnny Olsenin jälkeen. Nuori Vesa Hannu tuli neljänneksi.

Joukkuekilpailuun Norja osallistui kahdella joukkueella. Se, että jokin maa osallistuu näihin kilpailuihin 2 joukkueella, on ehkä tulkinnanvarainen. Asia tultaneen ottamaan esille NDI:n hallintoelimen kokouksessa. Koska millään maalla ei liene esitettävänään perusteltua syytä useampien joukkueiden mukaantuloa vastaan, asia todennäköisesti tullaan hyväksymään. — Tässä yhteydessä voitaneen jossitella, että jos Suomi olisi osallistunut kahdella joukkueella, niin Suomi II olisi yhteispisteillä (T. Tiirikka 2.472, T. Laine 2.240 ja T. Karvonen 2.140 p.) 6.852 sijoittunut kolmanneksi Norja I:n jälkeen Tanskan pudotessa 4:ksi ja Norja II:n 5:ksi. — Näköjään Ruotsi ei ollut onnistunut saamaan kokoon täyttä joukkuetta, sillä kilpailuun Ruotsi osallistui vain kahden kilpailijan henkilökohtaisella tuloksella. — S. A.

Tulokset:

Joukkuetulokset:

1. Suomi	8121
2. Norja I	7310
3. Tanska	6759
4. Norja II	5231

Nimi	pituus	keihäs	200 m	kiekko	1.500 m	yht.
1. Eero Saarikoski	614/635	48,69/615	24,1/635	28,00/428	4.26,7/612	2925
2. J. Olsen, Norja	581/562	46,98/592	25,3/531	33,86/559	4.31,5/579	2823
3. Markku Ventelä	556/505	40,90/504	25,2/540	28,56/441	4.26,7/612	2602
4. Vesa Hannu	618/644	43,57/543	24,0/644	25,87/376	5.04,0/387	2594
5. O. Artmann, Tanska	589/580	40,66/501	26,0/475	34,52/573	5.04,5/384	2513
6. T. Christiansen, Norja	566/528	36,15/431	25,6/507	24,62/345	4.30,5/586	2397
7. K. Pedersen, Tanska	583/566	32,92/379	24,4/608	26,13/383	5.00,9/403	2339
8. Leif Sträng, Ruotsi	554/500	30,59/340	26,2/460	22,75/297	4.41,4/516	2113
9. Pål Kjellid, Norja	564/523	25,60/250	25,1/548	19,93/221	4.36,3/548	2090
10. B. Gunnerud, Norja	544/477	37,59/454	25,4/523	25,86/376	5.37,0/228	2058
11. F. Hedegaard, Tanska	498/366	26,10/260	25,1/548	19,79/217	4.41,5/516	1907
12. O. Faustrup, Tanska	546/482	23,46/209	25,2/540	15,08/ 76	5.04,5/384	1691
13. M. Gaustad, Norja	444/230	36,72/441	28,1/324	29,46/462	5.47,5/185	1642
14. A. Vangen, Norja	456/261	27,95/294	27,0/401	17,29/145	4.55,9/430	1531

Ilmoittautuminen

Ilmoittautuminen tapahtuu parhaiten pankkisiirtoteitse maksamalla alkumaksun (esim. 50,— tai 100,— mk) SKUL:n tilille 2046-570006, PYP-Tampere. Kehoitetaan käyttämään tätä tapaa, sillä matkalle lähtijän kannalta tämä tapa on myös kaikkein varmin. Lisäksi se on nykyaikainen tapa. (Käteisrahan käyttö alkaa olla »historiaa»).

Jugoslaviasta tulleen tiedon mukaan USA:sta ja Kanadasta on ilmoittautunut yli 300 turistia, Ruotsista 60, Tanskasta 34, lisäksi Italiasta, Englannista, Ranskasta, Itävallasta ym. sankoin joukoin. — Kuten on vanhastaan tunnettua, nämä CISS:n Maailmankisat ovat suurimmat tapahtumat kuurojen maailmassa.

Toiset maat ovat jo tehneet majoitus- ym. varauksensa. Liittomme on ottanut riskin ja on myös tehnyt majoitusvarauksensa. Mutta koska ilmoittautuneita on paljon, sitovat ilmoittautumiset olisi tehtävä mahdollisimman pian, sillä myöhäiset voivat jäädä ilman mukavuuksia. — Liittomme teki varauksensa jo kesällä -68. Nyt on matkalle aikovan tehtävä oma osuutensa ajoissa, mikäli haluaa saada itselleen kaikin puolin onnistuneen ja virkistävän lomamatkan.

Tietooni on tullut erinäisiä puheita m.m. hinnan kalleudesta. Tämän johdosta lienee syytä kiinnittää huomiota siihen, että hintaan sisältyy majoitus, aamukahvi, 1 lämmin ateria päivässä palveluksineen kaikkineen. Lisäksi muistutetaan, että tämän matkan järjestäjänä toimii varma valtiojohtoinen matkatoimisto. — Ellei esitetä selvää kirjallista ja vertailukelpoista tarjousta, joka liittyy »väitettyyn halvempaan hintaan», niin tällaista väitettä on katsottava tahalliseksi 'vaikeuttamisyritykseksi'!

Järjestelytehtävän saaneena

S. Ahjolinna.

HUOMIO

SKUL:n hiihtomestaruuskilpailut, jotka aikaisemmin on ilmoitettu pidettäväksi 15—16.2. on siirretty viikkoa aikaisemmaksi, siis helmikuun 8—9 päiväksi. Kilpailut ovat samalla karsintakilpailut PM-mestaruuskilpailuihin, jotka ovat Ruotsissa 1—2.3.

Päivämäärän muutoksia lukuunottamatta ohjelma seuraa tammikuun numerossa olleita aikamääräyksiä ja paikkoja.

SEURAT — kiinnittäkää huomiota myös kuntourheiluun. Järjestäkää jäsenillenne hiihto- ja kävelyretkiä. Ei mikään piristä niin kuin reipas lenkki, varsinkin jos se suoritetaan sakilla. Siis lenkille, vanhat ja nuoret.

SKUL:n KILPAILUKALENTERI v. 1969

Helmikuu

1. HERO, kansalliset lentopallokilpailut.
1. HÄLI, seuraottelu LKU—Häli hiihdossa.
8—9. VALPAS, SKUL:n hiihtomestaruuskilpailut.
16. TAKU, kansalliset hiihtokilpailut.
WELLAS, Pohjanmaan kuurojen hiihtomestaruuskilpailut.
22—23. HERO, kansalliset voimistelukilpailut.

Maaliskuu

1—2. PM-hiihtomestaruuskilpailut Skellefteåssa, Ruotsissa.
8. HÄLI, seuraottelu Hero—Häli pöytätenniksessä.
16. HERO, kansalliset uintikilpailut.
22—23. TAKU, kansalliset uinti- ja sisähyppykilpailut.
29—30. HÄLI, SKUL:n pöytätennismestaruuskilpailut.
30. HERO, kansalliset sisärata-yleisurheilukilpailut.
29—30. SKAS, 60 ls.mak.as. ja 3x40 pienoiskiväärikilpailut.

Huhtikuu

13. HERO, kansalliset pöytätenniskilpailut.
13. SKAS, 3x40 ls. vapaakiväärikilpailu.
19. PKU, seuraottelu Häli—PKU pöytätenniksessä.

Toukokuu

3—4. SKAS, 60 ls.mak.as. ja 3x40 pienoiskiväärikilpailu.
4. HERO, kansalliset suunnistuskilpailut.
11. MKU, SKUL:n maastojuoksumestaruuskilpailut.
14. HÄLI, seuraottelu LKU—Häli maastojuoksussa.
15. HÄLI seuraottelut Häli—LKU ja Häli—Hero suunnistuksessa.
18. HERO, Pohjoismaiset maastojuoksumestaruuskilpailut

Kesäkuu

1. HÄLI, kansalliset viestisuunnistuskilpailut.
7—8. SKAS, pienoiskiväärikilpailut 60 ls.mak. ja 3x20.
15. TAKU, seuraottelu Taku—PKU yleisurheilussa.
15. SKAS, vapaakiväärikilpailu 3x20.
21—22. HERO, kansalliset lentopallokilpailut.
21. TAKU, seuraottelu Taku—Jalo—Wellas yleisurheilussa.

Heinäkuu

12—13. TAKU, SKUL:n yleisurheilumestaruuskilpailut.

Elokuu

9—16. KUUROJEN MAAILMANKISAT Belgradissa, Jugoslaviassa.
24. HÄLI, kansalliset yleisurheilukilpailut.
30—31. SKAS, SKUL:n ampumamestaruuskilpailut.

Syyskuu

7. HÄLI, SKUL:n suunnistusmestaruuskilpailut.
20—21. HÄLI, Suomi—Ruotsi suunnistusmaaottelu.
20—21. SKAS, 3x40 pienoiskiväärі ja vapaakiväärikilpailut.
28. HERO, kansalliset suunnistuskilpailut.

Lokakuu

4—5. SKAS, 5-vuotisjuhla-ampumakilpailut.

Marraskuu

16. TAKU, pokaaliottelu Taku—Valpas koripallossa.

Tämä kilpailukalenteri, joka on vahvistettu SKUL:n liittojohtokunnan kokouksessa, on tehty määräaikaan mennessä tulleiden ilmoitusten perusteella. Moni seura ei ole vaivautunut lähettämään kuluvan vuoden kilpailukalenteriaan liitolle, siten tavallaan vaikeuttaen omaa toimintaansa, sillä kilpailukalenterin vahvistamisen jälkeen siihen merkityt tilaisuudet ovat etuoikeutettuja. Niinpä liitto ei tule myöntämään kilpailulupaa kansallisille kilpailuille jos samana päivänä on kilpailukalenterissa ennestään kansallinen kilpailu tai SKUL:n mestaruuskilpailu.

Kilpailukalenteriin merkittyjä seuroja, joille kalenterin vahvistamisen yhteydessä on mm. myönnetty kansallisten kilpailujen järjestämisluvat, pyydetään välittömästi suorittamaan lupamaksut SKUL:n postisiirtotilille n:o 6602. Lupamaksut ovat SKUL:n mestaruuskilpailuista 10 markkaa, kansallisista kilpailuista 5 markkaa, sekä useamman kuin kahden seuran seuraottelusta 3 markkaa.

K I L P A I L U K U T S U

SKUL:n hiihtomestaruuskilpailut on siirretty helmikuun 8—9 päiviksi. Kilpailut ovat samalla karsintakilpailut Pohjoismaisiin mestaruuskilpailuihin, jotka ovat maaliskuun 1—2 päivinä Ruotsissa.

Kilpailuohjelma:

Lauantaina 8.2. klo 13 yleinen, ikämiesten ja nuorten 10 km.

Lisäksi kilpaillaan 10 km:n joukkuehiihdossa, jossa huomioidaan kunkin seuran kohdalla kolmen parhaan hiihtäjän ajat sarjasta riippumatta.

Sunnuntaina 9.2. klo 12 yleinen 20 km ja naisten 5 km.

Kuljetuksista kokoontumispaikalta Kuurojentalolta huolehtii järjestävä seura, mutta majoituksesta tulee osanottajien itse huolehtia.

Ilmoittautumiset, **joiden tulee olla perillä 6.2.**, on lähetettävä os.: Turun Valpas r.y., Henrikinkatu 4 b, Turku 2.

Runsasta osanottoa toivoen

Turun Kuurojen Urheiluseura Valpas r.y.

KILPAILUKUTSU

Tampereen Kuurot Urheilijat järjestää kansalliset hiihtokilpailut Kaupin maastossa helmikuun 16 päivänä klo 11.

Sarjat: yleinen 15 km, nuorten 10 km, ikämiesten yli 35-v. 10 km ja naisten 5 km.

Ilmoittautumiset pyydetään lähettämään 10.2. mennessä os.: Valentin Kaurela, Louhenkatu 8, Naistenmatka.

Hiihtoterveisin

Tampereen Kuurojen Urheiluseura ry.

SEURATOIMINTAA

TAMPEREEN Kuurot Urheilijat järjestää kansallisten hiihtokilpailujen yhteydessä helmikuun 15 päivänä klo 19 hauskan illanvieton Tampereen Kuurojenyhdistyksen huoneistossa.

TURUN Valpas järjestää hiihtomestaruuskilpailujen yhteydessä illanvieton 8.2. klo 19.30 Kuurojentalon alasalissa.

TIDSKRIFT för DÖVA

N:o 2 1969

Behöver vi dövkonsulenter

En av huvudmålsättningarna för vårt förbund har varit att få dövkonsulenter med i arbetet för de döva. Dessa har att kämpa med många slags svårigheter därför att de har svårt att få kontakt. Många döva klarar sig utan hjälp, men för de flesta är det nödvändigt att bistås av någon hörande då de t.ex. söker arbete eller har juridiska eller affärsangelägenheter att sköta.

I de nordiska länderna har utvecklingen under de gågna årtiondena gått mer och mer över till konsulentsystemet. Sverige och Danmark har varit föregångsländer och nu har man i Norge också fått en avsevärd förbättring till stånd. I Öst-Europa har staterna tillsatt hörande sakkunniga och tolkar till de dövas hjälp. Hos oss har försöken strandat på samma sak, bristen på medel. Vårt förbund har på försök avlönat en konsulent, vilket är en början men längre har vi inte nått. Och detta har delvis inkräktat på förbundets övriga verksamhet. Då saken är av sådan vikt har vi fortsatt med åtgärden i den förhoppningen att statsmakten skulle slutligen inse detsamma, men hittills förgäves.

Vilka är erfarenheterna angående konsulenternas nödvändighet. I-bland har uppgifterna samlats på varann nästan för mycket, men ibland har det inte funnits så mycket att göra, speciellt utanför Helsingfors. Man har diskuterat frågan om konsulenter behövs.

För det första kan man konstatera att de döva helst vänder sig till någon person på samma ort. Då får man ju hjälpen lättare och snabbare, om den också kanske inte blir så effektiv. Dessutom har känsliga människor svårt för att vända sig till främmande.

För det andra har vi i vårt land på alla större orter dövarbetare, avlönade av församlingarna, specialutbildade systrar som är till stor hjälp för de döva. Man har ansett att det räcker. Men det stämmer inte, för vi måste komma ihåg att hälften av våra döva bor på landsorten, där den av församlingarna ordnade hjälpen inte står att få. Och inte ens i endel städer går det att få någon tolk.

Man kan därför inte komma till något annat resultat än att dövkonsulenterna är lika nödvändiga hos oss som överallt i världen. Verksamheten borde göras effektiv så att de som behöver hjälp kan få den. Därför skulle det vara en stor fördel om konsulentverksamheten ordnades i samband med föreningslivet. Alla skulle lära känna konsulenterna och få förtroende för dem. Men det bör vi konstatera att endast hälften av vårt lands döva tillhör någon dövförening. Dövkonsulenterna måste därför vara ofta på resor för att nå de isolerade döva. Det är ju främst de som behöver konsulentens hjälp.

Allt detta ovan framförda rör arbetet bland de fullvuxna döva. Dessutom borde de döva barnens föräldrar få ledning och råd i sättet att förhålla sig till det döva barnet. Specialgrupper, såsom dövblinda, behöver också en egen konsulent, för dem har inte heller gjorts det mesta möjliga. Att upplysa den stora allmänheten om de dövas problem betyder att mera krafter behövs.

Vi har ett mycket stort behov av dövkonsulenter i vårt land.

SÅNG I SKOLAN!

Det är riktigt sant, jag anser att man borde ha sång i dövskolorna. Jag vet ju att de döva inte hör och att de inte lär sig att sjunga med röst. Det är inte heller det jag menar. Jag menar inte heller att »sjungandet» skulle bestå i att man deklamerar med rösten. Man skulle sjunga på de dövas eget sätt: med händerna!

Det är tragiskt att sångens makt inte får komma till uttryck i de dövas värld. De hörande sjunger redan som barn, det hör till allmänbildningen. Men största delen av våra döva kan inte ens Vårt land, inte psalmer, för att inte tala om andra sånger. Men vad göra, när man inte hör, säger någon.

Nog kunde man väl göra något åt den saken. Den dövas musik ligger i händernas rörelser. Men alla tecknar inte lika vackert, säger någon. Nej, kanske inte det, men alla hörande sjunger inte heller med lika vacker röst. Vi är alla individualister.

Om sången tas upp som läroämne i skolorna skulle det döva folket vara ett sjungande folk om några år. Man kunde börja med morgonandakterna. Eleverna skulle få en psalm till läxa, den skulle tecknas gemensamt vid morgonbönen. En teckenspråkskunnig lärare behövs, men månne inte sådana nuförtiden finns. På samma sätt kunde man lära sig andra sånger, om man då och då repeterar dem för att hålla dem i minnet.

Men sångerna borde också inläras på rätt rytmiskt sätt. Det borde inte vara omöjligt. De flesta döva har ett gott sinne för rytmen, men sinnet behöver utvecklas.

För några sedan såg jag en jubelrolig syn. Det var år 1961 under världstävlingarna här. En nya-zeeländsk korgbolltrupp spelade, mot Finland vill jag minnas, och förlorade. Men nederlaget tycktes inte ha tryckt ner dem, för truppen började uppföra ett rytmiskt spel med sina händer i stället för de sedvanliga heiheihei-ropen. Det var inte sång eller en ramsa, snarare kanske ett »joddlande», men effektivt var det. De hörande redaktörerna följde med uppförandet med intresse, för att inte tala om de döva.

Parsi vet hurdant livet är i sångens och musikens värld och hon vet också hur det är att leva utan detta. Tystnad, just det. Men vi kan i alla fall sjunga så som vi kan det. Detta sjungande borde inte få lämnas i händerna på några få. Det är inte heller sång, detta att någon som kan, leder andra vilka famlan-

Rafael repar

eller konsulentens kalakukko och dess irrfärder

Pennbäraren Venni Vetelä (= Venni Slöfock) hade av sin husbonde Flitiga Kvasten fått i uppdrag att resa till Helsingfors. Han skulle föra en stor bunt handlingar till dövförbundets högskvarter vid Elisabetsgatan. Han fick därvid en utmärkt ide. Han skulle sticka in till den lilla konsulentens mottagning.

Nå, vad vet Venni, frågade konsulenten när mottagningsstunden beviljats.

Mycket, mycket. Flitiga Kvasten visste att konsulenten skall resa till Kuopio och nu skulle hon vara snäll och på torget där köpa en kalakukko.

Jassåå, det skall vara en kalakukko. Det förstås, här behövs ett savolaxiskt kraftmedel för att klara sig i den spott-fräsande atmosfären i skriverivärlden.

Men då samlade Venni sig och ingrep strax med en förklaring. — Nej, inte skall den skickas dit. Rafael skall få den och här är adressen, men saken är hemlig. Det här skall bli expeditionens »kupp-»-överraskning, skulle konsulenten vara så snäll, Venni var rörd till tårar nästan.

Klart att jag är med om en sådan trevlig kupp, sa konsulenten från Elisabetsgatan.

Så hände det att en vän besökte Rafael i hans stuga. För att höra nyheter. Jo, det kom ett paket från Kuopio med en kalakukko från självaste högkvarterets konsulent.

— En kalakukko! En riktig »fisktupp» från Savolax, sådan som man skickar ända till Amerika?

— Just det, men medan jag fundersamt tittade ut över min kära hembyggds fält och ängar klarnade plötsligt sakens andra sida för mig. Varje sak har två sidor och i detta sammanhang skymtade plötsligt den skojfriske Flitiga Kvasten för min inre syn, detta är ett av hans spratt, sa jag. Så jag gick till Skärgårdsbyns byskomakare för han har en liten hönsgård. Jag bad att få en fet höna sedan jag berättat historien för honom.

— Det får du nog, sa skomakaren. Men sen då?

— Jag låter kalakukkon flyga med hjälp av hönan till Tavastehus, till Flitiga Kvasten.

Och så gick det till att Flitiga Kvasten med familj nu smaskat i sig både kalakukko och hönsstek.

Men Pennbäraren Venni Vetelä grubblar förgäves. Tankemaskinen har gått i baklås, ingenting har avslöjat fenomenet med flygande »fisktuppens» färd från agenten vid Elisabetsgatan via Kuopio torg över X-böle till Tavastehus redaktörens matbord med dess läckra rätter.

Detta var historien om Kuopio kalakukkons hemlighetsfulla flygfärd.

Men Flitiga Kvasten är belåten, hönan med tupp försvann i hans kraftfulla mage, ty armen marscherar på sin mage och nu strålar redaktörens hjärna tack vare magens inverkan.

Och Tidskrift för döva utkommer jämt och precist. Också denna sak har två sidor. Den andra är sättarens mästerliga utförande av sitt arbete. Tack, Sättare, för engångs skull!

---

de följer efter utan att klart kunna ge uttryck för vad de sjunger. Vid en fest alltså. SÅNGEN HAR EN TROLSK MAGI I SIG.

TILL ALLA DÖVA

Nuförtiden har vi arbetslöshet i vårt land. Den är stor och försvåras under årens lopp. Jag skulle gärna komma med min syn på saken. Om du har en arbetsplats och säker inkomstkälla, behåll den. Stanna på samma plats, byt inte arbetsplats. Det är mycket svårt att få arbete. Vi döva borde vara ett gott föredöme för hörande arbetsgivare och arbetskamrater. Göra vårt arbete med omsorg, vara punktliga och flitiga. Ju längre vi stannar hos samma arbetsgivare, dess bättre.

Konkurrensen är svår på arbetsmarknaden, tiderna blir sämre. En stor del av finnarna flyttar numera utomlands. De undflyr hunger och arbetslösheten.

Största arbetslösheten i vårt land råder i byggnadsbranschen. Detta arbete skulle jag inte rekommendera de döva. Det är ett säsongarbete, som man får på sommaren. På vintern är det bara några som lyckas få en arbetsplats.

Den arbetslöse.

KAUKO MÄKELÄ 70 ÅR 16.1. 1969

Ledarna för idrottsorganisationer ända upp till ledarna för den internationella olympiakommitten har ofta varit seniorer. Vid denna tidpunkt utgör inte Finlands Dövas Idrottsförbund heller något undantag, ty förbundets ordförande Kauko Mäkelä fyllde den 16 januari 70 år.

Kauko Mäkeläs arbete inom förbundet har präglats av förnuft och under många årtionden har förbundet haft nytta av detta. De två senaste åren har han varit ordförande för förbundet. Kauko Mäkelä är idrottsman av födsel och ohejdad vana, som man brukar säga, och hans drivkraft har varit att stöda idrotten och de unga. Början gjorde han i sin hemort Nastola, där han grundade en idrottsförening för hörande. När han flyttat till Lahtis medverkade han i grundandet av dövas idrottsförening på orten. Efter 6 års verksamhet flyttade han till Tammerfors.

Sin egentliga gärning utförde Kauko Mäkelä i alla fall i styrelsen inom Dövas Idrottsförbund. Åren 1951—1952 var han ordförande och därefter bl.a. viceordförande. År 1963 valdes han till förbundets verksamhetsledare. Detta tunga och fordrande värv skötte han till år 1967, då han valdes till ordförande. Han blev förbundets kassör år 1964 och är det fortfarande. Åren 1963—67 redigerade han idrottsspalten i Tidskrift för döva. Som medlem i styrelsen för IX Dövas Världstävlingar åren 1958—61 gjorde han sin insats för världstävlingarna i Helsingfors 1961.

Närmare tjugo år har Kauko Mäkelä arbetat för idrotten. Det betyder ett ofta osynligt arbete i idealens tjänst. Det utåt synliga har bestått i tal och föredrag som han framfört vid idrottsklubbarnas fester och andra tillfällen samt i skriverierna i Tidskrift för döva.

Kauko Mäkeläs organisationstalang har utnyttjats också i dövföreningarnas krets. Under sin tid i Lahtis var han med när dövföreningen grundades och var sedan med i arbetet i sex år. Han flyttade till Tammerfors och var där med i föreningen som sekreterare och kassör under flere år, som ordförande i tre år. Hans insats i dövförbundet bestod i ett värdefullt arbete i styrelsen under tjugo år med aktiv verksamhet i de olika underavdelningarna. Han har trätt till i arbetet bland ungdomen och som »dragare» för många ungdomsläger.

Som erkänsla för sina insatser i förbundet har han fått emotta förbundets förtjänstmedalj i silver.

För sin verksamhet till förmån för idrotten har han fått emotta Finlands Idrottsmedalj i guld och silver. Han har invalts till hedersmedlem i de dövas idrottsföreningar i Lahtis och Tammerfors.

När Kauko Mäkelä nu firar sina värdiga 70 år i sitt hem i Naistenmatka, har han ingalunda nått gränsen för sin bana. Han är nu uppe i dess höjdpunkt. Efter att ha blivit pensionerad från Valmet, tänker han nu arbeta mera effektivt och koncentrerat för sitt älsklingsideal. Till våra välgångsönskningar förenar vi också en önskan om framgångsrika verksamhetsår till idrottens och den övriga föreningsverksamhetens fromma.

50 år fyller ARTUR LASSFOLK den 6 februari i Vasa.

SKIDLÄGER I MALMIHARJU 22—23.2. 1969

Alla som inte har för stora fordningar kan vara med i lägret. Deltagaravgiften är 15 mk. I den summan ingår måltiderna, bastu, logi. Det finns plats för endast 15 deltagare och de väljs efter hand som anmälningarna kommer in.

Anmälningarna bör sändas senast den 10.2. till adress: Elisabetsgatan 27 E 10, Helsingfors 17.

Deltagarna får en förteckning över den utrustning de kommer att behöva.

Med lägerhälsning

Finlands Dövas Förbund
Ungdomskommitten

EN »HÄLSODATABANK» FÖR BARN

Svenska Dagbladet berättade för några veckor sedan om en nyordning i Sverige som skall träda i kraft år 1969. Alla landets 4-åringar skall hälsokontrolleras. Man samlar in uppgifter om barnen och uppgifterna matas in i en datamaskin. Läkare får på det sättet ett säkert matrial att stöda sin behandling på när de tar hand om patienter i framtiden.

Varje fyråring får följande uppgifter på sitt datakort: vilka sjukdomar finns i släkten och har starkt nedsatt hörsel förekommit. Hur många gånger har modern varit till kontroll under graviditeten och har komplikationer tillstött under den tiden. Var och när skedde förlossningen och hur lång tid varade graviditeten. Barnets vikt och längd och låg barnet på barnklinik före hemkomsten. Har uppfödningssvårigheter förekommit. Hur lång tid fick barnet modersmjölk. Hur många gånger vaccinerad och vilka vacciner. Vilka sjukdomar har barner haft.t.ex. kikhosta, kramper, hösnuva. Har barnläkaren kontrollerat anfallen, hörseln, försenad utveckling. Notering om barnets syn, hörsel och tal och t.ex. följande notering: Förefaller att höra dåligt.

Detta är ett exempel på vad datamaskinen kan prestera med hälsokontrollen som underlag. Man kan få besked om samtliga 4-åringar med hörselfel. (Att här påpekas hörseln så ofta beror troligen på att Sv.Dagbl. vill poängtera denna detalj som ett exempel på vad man kan utläsa av undersökningarna).

Läkarna har nu möjligheter att upptäcka sjukdomar i ett tidigt skede och förebygga dem. Hälsokontrollen blir effektiv. Man får fram upplysningar om sjukdomarnas inverkan på barnets livsförhållanden och man kan göra långsiktiga planeringar för utbyggandet av sjukhus.

Redaktören tycker att detta är ett fint initiativ. Som tolk får man ofta konstatera hur litet besked döva kan ge om sig själva vid besök hos läkaren. Helt enkelt för att ingen förklarat för dem vid tidigare sjukdomsfall vad det gällt och vilken behandling de fått. Eller kanske de vet det, men har inte ordförråd att förklara med. Då de nu visar upp sitt datakort vet läkaren genast vad han har att göra i de olika fallen. Hoppas att denna ordning också kommer att införas i Finland.

VÅRDSJUKHUSEN OCH DE DÖVA

Vårt förbund gjorde 1965 en framstöt med avsikt att få de dövas sinnesvård bättre ordnad. Förslaget var att medicinalstyrelsen skulle placera de döva på endast några få vårdanstalter. Då kunde vårdpersonalen få en fortsättningsutbildning som hjälpte dem att kommunicera med döva patienter, då det just i sådana fall har varit svårt att göra diagnoser och ge ändamålsenlig behandling. Enligt den nuvarande lagstiftningen sker den psykiatriska vården på inrättningar ägda av kommunalförbunden och detta förhållande gör att förbättringar är svåra att få genom.

Ovannämnda framstöt har inte lett till resultat. Förbundet beslöt då »värma» upp frågan på nytt, och sände sina representanter för att fråga om saken. Ordförande Savisaari, verksamhetsledaren Väisälä och konsulent Poikonen besökte medicinalstyrelsen den 13 januari. Medicinalrådet Miettinen tog emot och fick del av vårt förbunds synpunkter samt mottog en skrivelse som bifogats en av syster Anneli Siikanen gjord undersökning.

Under samtalet framgick att medicinalrådet Miettinen under sin verksamhet på fältet haft personliga erfarenheter av de svårigheter som uppstår vid sköteseln av en döv patient och att en tolks medverkan kan få till stånd en märkbar förbättring. Medicinalrådet Miettinen konstaterade vidare att svårigheterna är av administrativekonomisk art. Det kanske ligger inom möjligheternas gräns att få flere kommunalblock och att de ingår samarbete sinsemellan. Då kunde man koncentrera de döva patienterna på tre eller fyra sjukhus.

Vid rådplägningen kom man överens att förbundet samlar uppgifter över döva patienter och var de är placerade. Därefter vänder sig förbundet och medicinalstyrelsen tillsammans till kommunalförbunden för att diskutera saken.

SKUL:s gruppresa till Världstävlingarna

Ungefär 44 platser återstår

Vårt idrottsförbund har fått inbjudan till XI Dövas Världstävlingar från CISS. De hålles 9—16 augusti 1969 i Jugoslavien, och en trupp deltar från vårt land. Förbundet erbjuder också andra än idrottsmännen tillfälle att följa med. Resan företas med flyg tur och retur. Tack vare goda förbindelser med jugoslaviska statens resebyråföretag kan vi enligt önskan ordna rundresor i grannländerna eller tågresa Belgrad—Istanbul (Turkiet)—Belgrad. Kostnaderna för dessa resor lägges till resesumman. Tågresan till Istanbul räcker 13 timmar.

För att vara säkra på att resan blir lyckad kommer en tjänsteman från resebyrån att följa med som ledare. Han är hörande.

Enligt resebyråns meddelande kostar resan 850,— mk. I priset ingår flyg H:fors—Belgrad—H:fors, 10 dagars logi med morgonkaffe och ett varmt mål mat om dagen. Men villkoret är att vår grupp består av 94 personer. Utom idrottstruppen har anmälts dessutom turister, men 40—44 lediga platser återstår ännu.

Varje turist får ett kvitto på sin inbetalning från resebyrån. Om vårt förbund lyckas sälja platser åt jugoslaver eller österrikare till charterplanets turer då det går tomt (sedan det fört eller skall avhämta oss på resan) blir detta en liten vinst till förmån för våra idrottsmän.

VID ANMÄLAN skall ni helst betala in avgiften på postgiro. Förskottssumman (t.ex. 50,— eller 100,—) betalas på SKUL:s konto 2046—570006, NFB, Tammerfors.

Enligt meddelanden från Jugoslavien har följande antal turister anmält sig: över 300 från USA och Kanada, 60 från Sverige, 34 från Danmark, samt ett okänt antal från Italien, England, Frankrike, Österrike m.m. Dessa CISS världstävlingar har alltid varit ett stort evenemang i dövvärlden.

Från de andra länderna har redan ingått beställningar på logi o.a. reserveringar. Förbundet har tagit risken och också lämnat in beställningar för logi. Men då det finns många som vill vara med, borde de bindande anmälningarna göras så fort som möjligt. De som kommer med senare riskerar att bli utan bekvämligheter i så fall. Vår beställning gick redan senaste sommar 1968. Nu gäller det för var och en att göra sin beställning till förbundet.

EN DÖVLÄRARE SÖKS TILL ETIOPIEN FÖR SKOLAN I KEREN

För skolan i Keren, som uppehålls av dövas mission i Finland, Sverige och Tyskland, har under tretton år sökts en dövlärare från Finland. För tillfället undervisar där Anni Kauppinen tillsammans med två etiopiska lärare. När den nya skolan blivit färdig kan den ta emot upp till 60 elever, mot 33 hittills. Det är nödvändigt att få åtminstone en lärare till. Till skolinternatets föreståndare har valts dövsystern Sirkka Hämäläinen. Hon har genomgått Missionsinstitutets höstkurs och skall resa till England för vårterminen för språkstudier. Därefter reser hon till Keren.

Läraren Anni Kauppinen har i sin julhälsning till hemlandet skrivit att den nya arbetsmedlemmen märkbart lättar på arbetstrycket för personalen.

— Men måste vi uppleva en sådan fattigdom att endel av klasserna i skolan fortfarande står tomma, skriver hon. — En flerdubbel skara står utanför och väntar på att få komma in i skolan. Skolan blir färdig. I varje klass finns nya hörapparater. Men många elever får uppleva besvikelsen att det inte finns lärare.

De som är intresserade kan ta kontakt med Finlands Missionssällskap eller Dövas mission.

SKAMFLÄCKEN

Så tycks det vara pojkar, att i vårt älskade fosterland förekommer en äktenskapslag som bland sina torra paragrafer också har denna: medfödd dövhet är ett hinder för ingående av äktenskap.

Men om vi ställer Riksdagen och den Handikappade Människan mot varandra, skulle väl paragrafen som så reducerar människovärdet snart höra till det förgångna.

Med ögon stora som tefat läste jag i Tidskrift för döva 11/68 hur en magister, som studerat på andra sidan pölen, helt frankt påstår att vi inte har några skäl för att ändra på lagen. Att vi med andra ord behöver denna lag som förbjuder äktenskap mellan medfött döva. Så inte döva stumma barn sedan med förebrående ögon och en tår ögonvrån sjunger för sin mamma:

»Ack kära moder min
varför födde du mig, säg
till denna världen in
att vandra sorgens väg».

Både A. Vuorimaa och E. Suomela överdriver säkert de lidanden som de döva barnen får gå genom i världen. Vem vet så säkert den saken. Det döva barnets baby- och barndomstid kan vara lyckligare än månget hörandes.

Jag vill inte här beröra ärftlighetsfrågan.

Låt de kloka undersöka ärftlighetens orsaker och vad genetiken har att säga. Inte vill jag förneka att följder kan uppstå, men vi borde inte heller se spöken överallt. Ingen har ännu sagt sista ordet i denna sak.

Sådant kan lätt leda till hårklyverier.

Vem sade: Staten det är jag. Varje liten individ är en kugge i samhällets maskiner. Jag tycker att vårt samhälle består av en skock påklädda apor. Endel är klädda i trasor, är undernärda och delvis utan skolbildning. Andra mår gott, går klädda i mink och doftar gott av parfym och goda viner. I denna massa finns en liten och god (inte alltid) grupp av utvalda som fått makt att hålla samhällsmaskineriet i gång. Denna lilla maktgrupp och minoritet har rätt att tillsätta lagar för att förädla rasen.

Och rätt att förhindra icke önskvärda människor att fortplanta släkten.

Jag fick den uppfattningen av magister Suomelas artikel, att man på andra sidan pölen inte känner till en sådan lagparagraf. Utmärk! Må friheten leva!

Aatu

Sovstädernas härlighet och elände

Pirkko har engång kåserat om sättet att bo. Hon noterar att människorna i sovstäderna är högmodiga och buttra. De hälsar knappast på varandra trots att de möts varje dag. Jag har lust att framföra min åsikt i ämnet.

Människorna är sig lika överallt, såväl i städer som i sovstäder.

Det är bättre att gå förbi, istället för att vara var och ens bekant och vän. Man känner ju inte dem närmare. Ibland kan man stämpla någon på grund av uppträdandet som en högfärdig person, men lär man känna denna människa märker man att man misstagit sig.

Såsom barnfödd stadsbo känner jag stadsmänniskorna.

Mina egna erfarenheter i sovstaden har varit att jag, ärligt sagt, på grund av min dövhet i början varit en nagel i ögat på var och en. Värst var det med barnen, de fylldes av illvilja så fort de såg mig. Men nu är detta förbi. Jag har övervunnit mitt öde att vara en nagel i ögat.

Jag hälsar på var och en som jag möter, antingen det är en som bor i huset eller någon främmande.

Också i aktiehus bor det människor som inte vill öppna sitt hjärta för främmande, de vill leva i fred och för sig själva. Vi har vår egen yttre framtoning, man säger att vi har en ljus natur eller att vi är sura människor. Goda Pirkko, du säger att du inte har upplevt sovstadens härlighet. Den härligheten finns inte, det finns bara de bekvämligheter en sådan bostad bjuder.

Som elände betecknar man att människorna förslöas i sovstäderna. Där finns inte de nöjen som staden bjuder. Den missnöjda människan visar sin egen syn på saken. Det kan också finnas andra orsaker. Livet är dyrt att leva och det är inte lätt någonstans, inte i ett egnahemshus, inte i en aktielokal liksom inte heller i en hyresbostad. Allting har sitt eget pris. Huvudsaken är ju att man har tak över huvudet. Eget hem och egen frid. Var och en har rätt att leva sitt eget liv, har rätt att vara den hon är, en butter människa eller en med ljust lynne.

»S y l v i a».

Det är alltså Sylvias åsikt. Vad kan man tillägga? Åtminstone vill jag tillägga att var människan än må bo, så fordras det av henne anpassningsförmåga och det tar tid att utveckla den. Man bör alltså inte göra förhastade slutsatser om sina grannar utan att känna dem närmare.

Man måste kunna vara finkänslig och taktfull, måste förstå att man inte kan tränga sig på andra. Det finns människor som stoppar sin näsa i allt, i andras privatliv. Det finns saker som man inte kan fråga av någon, inte ens av sin vän. Människorna är nyfikna. Man passar på vad andra gör eller inte gör. Jag försöker själv följa en sådan levnadsregel att var och en bör få leva så som hon själv önskar. Vi människor har inte rätt att döma varandra. Alla människor har samma värde, kloka och enfaldiga, fattiga och rika.

Det finns människor som har lyckats bra i livet, de har inte penningbekymmer, de är kloka och de vet allt, och dessa goda ting har gått dem i huvudet så de inte alls ser de mindre lyckade människorna.

Men vi må minnas att engång kommer vi att granskas och vägas och kanske vi befinns vara för lätta.

Det att människan trivs eller inte trivs beror inte på sovstaden eller andra faktorer, det beror på henne själv.

P i r k k o.

VÅRT GÄNG

Hej ungar och skolbarn, stora och små!

Vi har fått i tidningen vår egen avdelning, VÅRT GÄNG, och till den hör de yngsta i vår läsekrets. Döva föräldrars barn, dövskolebarn från Uleåborg ända till Åbo, Borgå dövskola inte att förglömma, och eleverna från dövskolan i Keren. Var och en i gänget är välkommen att skicka in ritningar, berättelser och hälsningar. Med ett ord: vi hoppas att denna spalt skall bli ett varmt föreningsband mellan eleverna i alla skolor, mellan Finlands och Eritreas döva barn och mellan de döva föräldrarnas barn. Ett gäng där var och en ger något och var och en får något: lär sig att känna andras livsförhållanden.

Som en början kommer en ritning av lilla-Anne och vi hoppas att få flere bidrag till nästa nummer. Då skriver tant Eija mera om oss alla.

Vårt gängs adress är: Tidskrift för döva, MP, Box 62, Tavastehus.

Glad vinter och röda kinder önskas alla av

T a n t E i j a

Möten

HELSINGFORS Dövas Förening r.f. — Helsingin Kuurojen Yhdistys r.y. håller sitt enligt stadgarna bestämda årsmöte lördagen den 8 februari kl 18.

JAKOBSTADS Dövas Förening håller föredragsdagar den 22—23 febr. i församlingshemmet, Skolgatan 11.

På lördagen 22.2. kl 19 ordnas en frågesporttävling mellan 5 städer för döva, näml. Vasa, Östermyra, Gamlakarleby, Uleåborg och Jakobstad. Tolv frågor kommer upp: 6 st. om världshändelserna 1966—67, 3 st. om djur efter bild och 3 st om idrott. Jakobstads Dövas förening donerar vandringspris, som skall vinnas 3 gånger och då för alltid. Ingen ålderskillnad.

På söndagen den 23.2. kl 13 börjar föredragsdagen. Verksamhetsledaren Jaakko Väisälä och redaktör Rea Stadius har lovat medverka. Döva deltagare från de 5 städerna och andra intresserade är varmt och hjärtligt välkomna till tobaksstaden.

VASA Dövas organisation ordnar genom sina damer en glad festkväll den 15 februari 1969 kl 19 i Dövas gård.

SPORT

Åter en nordisk fem-kamp-seger till Finland

Eero Saarikoski vann också denna gång den nordiska fem-kampen, kanske med nytt rekord 2925 p. Om han kan förbättra sitt diskusresultat finns det hopp om att han spränger tre »tons» spökgränsen. Markku Ventelä blev trea efter norrmannen J. Olsen. Unge Vesa Hannu blev fyra.

Norge deltog med två lag i tävlingen. Det kan kanske tolkas på olika sätt, detta att delta med två lag. Saken behandlas eventuellt vid NDI:s styrelsemöte. Då knappast något land har att framföra några skäl mot detta system — att delta med flere lag, kommer saken troligen att godkännas. I detta sammanhang kan vi spekulera och säga att om Finland deltagit med två lag skulle Finland II ha fått sammanlagt (T. Tiirikka 2.472, T. Laine 2.240 och T. Karvonen 2.140 p.) 6.852 p och placerat sig som trea efter Norge I medan Danmark skulle ha fallit ner på fjärde och Norge II på femte plats. Tydligen hade Sverige inte lyckats få ett helt lag, utan skickade med endast två deltagare, som i tävlingen kom med individuella poäng.

Resultaten se finska spalten!

OBS!

SKUL:s skidmästerskapstävlingar, som skulle ordnas 15—16.2., hålles redan 8—9 februari. Alltså en vecka tidigare. De är samtidigt kvaltävlingar för uttagning av deltagare till NM-mästerskapstävlingarna i Sverige 22—23.2.

Utom denna ändring av datum för tävlingarna, kommer inga andra omställningar på programmet att ske. De övriga uppgifterna som ingick i januari numret gäller lika som tidigare.

ÖSTERBOTTENS dövas skidmästerskapstävlingar ordnas i Vasa den 16 februari 1969. Ort och tid meddelas närmare per brev till de österbottniska föreningarna.

Toimituksen palsta

NE 31

Toimitus taisi tehdä virheen muistuttaessaan marraskuun numerossa lehden tilaajia kirjoittamaan nimensä ja osoitteensa, lehteä postisiirtoteitse tilattaessa, myös postisiirtokortin vasempaan kuponkiosaan. Edellisenä vuotena oli tullut tyhjiä tilauksia, eli nimettömiä ja osoitteettomia kuponkeja viitisen kappaletta. Nyt niitä on kertynyt ennätysmäärä, peräti 31 kappaletta.

Tällä hetkellä nämä 31 kai vielä ihmettelevät lehden viipymistä, käyvät naapurissa ja saavat kuulla lehden ilmestyneen aikoja sitten. Siitä sydämistyneinä menevät kotiin ja lähettävät toimitukselle tulikivenkatkuisia haukkumakirjeitä.

No, antaa tulla, ei se ole kerta ensimmäinen, mutta 31 kpl. Kunpa muistaisivat pistää edes erikoismerkin kirjekuoren päälle, niin toimittajalla olisi jotain iloa. Tarkemmin sanoen toimittajan pojilla. Vanhemmalla on jo iso postimerkkikokoelma ja nuorempansa varalle isä kokoaa toista kirjoituspöydän laatikkoon.

Toimituskunnan kokouksessa pikkuisen juteltiin asiasta ja mietittiin syitä siihen. Arveltiin, että maalla syrjäkylissä asuvat vanhemmat kuurot eivät oikein osaa sitä postisiirtokorttia täyttää, mutta arvelu kumoutui, ainakin osittain, kun todettiin näitä tilauksia tulleen asutuskeskuksista, itse pääkaupungistakin useita.

No niin, joka tapauksessa toimitus yrittää tämän vuoden loppupuolella ihan havainnollisesti näyttää kuinka sitä korttia täytetään.

Eikä toimittajakaan ole istunut kädet ristissä, näistä nimettömistä tilauksista on tehty luettelo maksupäiväleimauksen mukaan ja luettelo on lähetetty postisiirron asiakaspalveluun. Jos siinä kantakortissa on nimi ja osoite, niin kyllä ne »ujot» tilaajat saadaan selville.

Tätä kirjoitettaessa, siis tammikuun puolivälissä, varrotaan vielä vastausta k.o. asiakaspalvelusta.

Eräs lehden ystävistä, maanviljelysneuvos T. K. Sammaljoelta kirjoitti toimitukselle ja ihmetteli kun Kuurojen Joulu nyt postitettiin tilaajille ilman nimeä ja osoitetta. Ainakin sinne Sammaljoen postiin oli tullut nippu Joulua ilman osoitelappuja. mutta posti ystävällisesti oli vienyt lehden kullekin postin piirissä asuvalle kuurolle. Niin sai kukin omansa.

Saman ilmiön oli todennut eräs toimituskunnan jäsenistäkin, jolle posti oli kiikuttanut osoitteettoman Kuurojen Joulun. Ilmeisesti osoitelaput eivät olleet pysyneet lehden kiiltävän sileässä pinnassa. Siellä kirjapainossa kuulemma liimaavat osoitelaput lehtiin käyttäen siihen tapeettiliisteriä. Nyt olisi kait liisterin sijasta pitänyt käyttää muoviliimaa, joka pitää vaikka ikkunalasissa. Tai hiekkapaperilla olisi pitänyt hangata sitä kulmaa, johon se osoitelappu kiinnitetään.

Toivottavasti posti on muuallakin kuin Sammaljoella ollut joulumielen täyttämä ja jaellut Kuurojen Joulua oikeisiin paikkoihin.

Tammikuun numero myöhästyi taas ja oikein kunnolla. Tulivat ne tilaukset jälleen, kaikista hoputuksista huolimatta, suurimmaksi osaksi vasta tammikuun alussa. Ei siinä hetkessä saatu tilaajia kortistoiduksi eikä uusia osoitelaattoja tehdyksi. Aikansa sekin työ vie. Eipä näy auttavan muu, kuin valmistua siihen, että tammikuun numero ilmestyy aina 13—15 päivinä. Yhdistysten ja seurojen sihteerien olisi syytä huomioida tämä vuosikokouksista ilmoitettaessa. Palataanpa asiaan vuoden loppupuolella uusin evästyksin.

Ihmetellä vaan täytyy kun joka vuosi näyttää n. 30 % jättävän lehden tilaamatta ja kuitenkin tilauksia kertyy joka vuosi sama määrä.

Toimittaja

J.K. Lehden taittovaiheessa saatiin postisiirron asiakaspalvelusta pyydetty luettelo 31 »ujosta» tilaajasta. Heillekin saatettiin siis lähettää tammikuun numero. Mikäli joku tilaajistamme ihmettelee miksi hän sai lehtensä vasta kuun lopussa, niin hän voisi vilkaista osoitelappua. Mikäli se on punakynällä rajattu, niin hän kuuluu 31. hajamielisen veljeskuntaan.

SEURAKUNTAKURSSIT

on tänä vuonna suunniteltu pidettäväksi YLITORNION kristill. kansanopistossa 28.6.—2.7. välisenä aikana. Kurssin johtajana tulee toimimaan pastori Eino Savisaari. Ottakaa kurssit huomioon kesälomamatkoja suunnitellessanne.

VUOSIKOKOUKSIA

RAUMAN Seudun Kuurot r.y:n vaalikokous pidettiin Rauman seurakuntatalossa marraskuun 10 p:nä. Avaussanat lausui yhdistyksen puheenjohtaja Hannes Tikkanen, jonka jälkeen kokous valitsi puheenjohtajakseen Esko Päivistön ja sihteerikseen seurakuntasisar Aura Nyroosin. Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin rouva Elma Päivistö ja Elsa Vastamäki. Yhdistyksen puheenjohtajaksi v. 1969 valittiin edelleen Hannes Tikkanen. Johtokunnasta erovuorossa olleiden Onni Lampisen ja Esko Päivistön sekä varajäsen Sylvi Tikkasen tilalle valittiin Heino Tikkanen ja Esko Päivistö sekä varajäseneksi edelleen Sylvi Tikkanen. Johtokunta valitsi keskuudestaan varapuheenjohtajaksi Heino Tikkasen, sihteeriksi Esko Päivistön, rahastonhoitajaksi ja jäsenmaksujen kerääjäksi Toivo Raittilan, johtokuntaan kuuluu lisäksi Aura Nyroos ja varajäseninä ovat Elna Tikkanen ja Sylvi Tikkanen. Tilintarkastajiksi valittiin samat kuin edellisenä vuonna eli rouva Valpuri Lönnrot ja emäntä Katri Iso-Ettala sekä varalle rouva Mirja Vesterinen.

Yhdistyksen jäsenmaksu päätettiin pysyttää ennallaan, 4 mk vuodelta. Lisäksi kokouksessa keskusteltiin vuoden 1969 suunnitelmista ja lähetysompeluseuran jatkamisesta.

SAVON Kuurojen Moottorikerhon vuosikokouksessa 15.12.68 Mikkelissä valittiin kerhon puheenjohtajaksi Paavo Häkkinen, johtokuntaan Erkki Kellman (sihteeri), Pertti Pärnänen (rahastonhoitaja), varalle Martti Mäkelä ja Hannu Suuronen. Kerhon emännäksi valittiin Riitta Pärnänen. Kerhon toimintasuunnitelmassa kiinnitettiin erikoista huomiota liikennevalistukseen.

Kokouksia

HELSINGIN Kuurojen Yhdistys r.y:n sääntömääräinen vuosikokous on helmikuun 8. päivänä klo 19 omassa huoneistossa Liisankatu 27 A 8.

OULUN Kuurojen Yhdistyksen vuosikokous on helmikuun 9 päivänä klo 13 Kuurojen Talossa, Koskitie 19 a.

VAMMALAN Kuurojen Yhdistys Heffata r.y:n sääntöjen määräämä vuosikokous on helmikuun 9. päivänä klo 12 Kuurojentalossa.

JOENSUUN Seudun Kuurojen Yhdistyksen vuosikokous on helmikuun 9. päivänä klo 12 Niinivaaran kansakoulussa. Toivotaan jäsenten runsasta osanottoa.

KYMENLAAKSON Kuurojen Yhdistyksen vuosikokous on helmikuun 15 päivänä klo 18 Inkeroisten Osuuskassan kokoushuoneessa.

KOTKAN Kuurojen Yhdistyksen vuosikokous on helmikuun 15. päivänä klo 18 Kotkan Työväentalon kerhohuoneessa.

ROVANIEMEN Kuurojenyhdistyksen vuosikokous on helmikuun 16 päivänä klo 12 elokuvateatteri Tenon alasalissa. Lauantaina klo 18 on ohjelmallinen illanvietto samassa paikassa.

FORSSAN Kuurojen Kerhon vuosikokous on helmikuun 16 päivänä klo 11 Forssan seurakuntatalossa, Kartanonkatu 16.

MIKKELIN Kuurojen Yhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous on helmikuun 16. päivänä klo 12 yhdistyksen talossa. Kaikkien jäsenten läsnäolo toivottavaa, sillä kokouksessa esitetään yhdistyksen uudet muutetut säännöt.

JUHLIA

PIETARSAAREN Kuurojen Yhdistys järjestää esitelmäpäivät helmikuun 22—23 päivinä Seurakuntakodissa, Skolgatan 11. Lauantaina klo 19 on Pohjanmaan kuurojenyhdistysten keskeinen tietokilpailu. Pietarsaaren yhdistys on lahjoittanut kilpailuun kiertopalkinnon, jonka kolmasti voittanut yhdistys saa omakseen. Sunnuntaina klo 13 on esitelmätilaisuus, puhujina ovat toiminnanjohtaja Jaakko Väisälä ja toimittaja Rea Stadius. — Tervetuloa Pohjanmaalta ja kauempaakin tupakkakaupunkiin.

OULUN Kuurojen Yhdistys järjestää helmikuun 8 päivänä klo 19 illanvieton omassa talossaan Koskitie 19 a. Ohjelmassa mm. esitelmiä. Seuraavana päivänä klo 13 on yhdistyksen vuosikokous.

VAASAN Kuurojen järjestöjen naiset järjestävät railakkaan TEMPAUSILLAN helmikuun 15 päivänä klo 19 Kuurojen talolla.

TAMPEREEN Kuurojen Yhdistys järjestää jälleen hauskan TEMPAUKSEN helmikuun 22 päivänä klo 19 omassa huoneistossa, Satamakatu 1 B. Kaikki mukaan, vanhat ja nuoret, tuotto yhdistyksen hyväksi.

HÄMEENLINNAN Kuurot r.y:n vuosikokous on helmikuun 16 päivänä klo 13 Markkulassa.

VAKKA-SUOMEN Kuurojen Kerhon vuosikokous on helmikuun 15 päivänä klo 16 Maskun seurakuntatalossa. Samalla on esitelmätilaisuus.

SAVONLINNAN Kuurot r.y:n vuosikokous on helmikuun 16 päivänä klo 12 Nuorten kerhohuoneistossa Possenkadulla. Toiminnanjohtaja Jaakko Väisälä tulee kokoukseen. Esillä mm. yhdistyksen osallistuminen Kirjapaino Surdus Oy:n osakepääoman korotukseen.

RIIHIMÄEN Kuurot r.y:n sääntömääräinen vuosikokous on helmikuun 23 päivänä klo 13 Riihimäen Seurakuntatalon diakoniatuvassa.

Liiton Nuorisotyötoimikunta järjestää

KANSANTANHUOHJAAJAKURSSIN

Kuortaneella, Kuortaneen Urheiluopistossa alkaen helmikuun 28 päivänä ja päättyen maaliskuun 2 päivänä.
Vuorokausimaksu on 9 markkaa.
Ilmoittautumiset: Suomen Kuurojen Liitto r.y.
Nuorisotyötoimikunta, Liisankatu 27 E 10, Helsinki 17, lähetettävä helmikuun 18 päivään mennessä.

Liiton Nuorisotyötoimikunta

Suomen Kuurojen Liitto r.y:n
EDUSTAJAKOKOUS

pidetään Lappeenrannassa Etelä-Saimaan sairaanhoitajakoulussa maaliskuun 23 päivänä klo 11. Kokouksessa käsitellään sääntöjen 10 §:ssä mainitut asiat, sekä ne jäsenyhdistysten esitykset, jotka on lähetetty liiton hallitukselle helmikuun 21 päivään mennessä.

Äänioikeus on jokaisella yhdistyksellä, joka helmikuun 25 päivään mennessä on lähettänyt jäsenluettelonsa liiton toimistoon ja siihen kuuluvat maksut, 1 markka vuosijäseneltä, postisiirtotilille n:o 6825.

Edustajien valtakirjat on lähetettävä liiton toimistoon helmikuun 25 päivään mennessä. Liitto maksaa kunkin yhdistyksen yhdelle edustajalle edestakaisen matkalipun 2 lk:n mukaan.

Hallitus

KUUROJEN LÄHETYS — DE DÖVAS MISSION r.y:n

vuosikokous pidetään vakiintuneen tavan mukaan Kuurojen Liiton vuosikokouksen yhteydessä Lappeenrannassa Etelä-Saimaan sairaanhoitajakoulussa maaliskuun 23 päivänä klo 9. Esillä sääntöjen määräämät asiat.

Johtokunta

Lyyli ja Lauri Vainolan Säätiö jakaa apurahoina kuurojenkoulun käyneiden nuorten taide-, jatko- ja ammattiopintojen edistämiseksi yhteensä mk 1.000,—. Säätiön hallitus pidättää itselleen oikeuden päättää jaettavien apurahojen suuruudesta.

Apurahojen jako suoritetaan Suomen Kuurojen Liitto r.y:n vuosikokouksen yhteydessä ensi maaliskuussa.

Hakemuksiin, joita ei palauteta, liitettäköön oikeaksi todistettu jäljennös kuurojen koulun päästötodistuksesta, koulun johtajan todistus siitä, että asianomainen harjoittaa opintoja aikomallaan alalla, koulun johtajan antama lausunto sekä virkatodistus.

Hakemukset on lähetettävä Säätiön hallitukselle ennen helmikuun 25 päivää os.: Puheenjoht. R. Th. Östman, Kalliotie, Maantiekylä.

LYYLI JA LAURI VAINOLAN SÄÄTIÖN HALLITUS

POHJANMAAN kuurojen hiihtomestaruuskilpailut pidetään Vaasassa helmikuun 16 päivänä. Paikasta ja tarkemmasta ajasta ilmoitetaan kirjeitse Pohjanmaan kuurojenyhdistyksille.

»SANA VIIKONVAIHTEEKSI» -ohjelma tulee TV:ssä perjantaina 7.2. klo 21.10 viittomakielellä.

OSOITTEENMUUTOS

Rovasti Veikko Väätäisen uusi osoite on: Lugankatu 7, Mikkeli, (kadun nimi on muutettu).

KUUROJEN KONSULENTTI

Anja Poikonen, os.: Liisankatu 27 E 10, Helsinki 17. Puh. 638 154.

Vastaanotto liiton toimistossa, Liisankatu 27 E 10, tiistaisin kello 9—12 ja 16—17.30.

Kuurojen Lehteen tarkoitetut kirjoitukset on lähetettävä edellisen kuun 7 päivään mennessä osoitt.: Kuurojen Lehti, Lokero 62, Hämeenlinna.

Hämeenlinna 1969 — Kirjapaino Jaarli